

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència de l'honorable Sr. Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 15 de desembre del 1933

SUMARI

A dos quarts de cinc i vuit minuts de la tarda s'obre la sessió sota la Presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia :

Pregunta del senyor Tarradelles al senyor Conseller Primer sobre els certificats d'estudis de l'Escola de Funcionaris, exigit als funcionaris de la Generalitat.

Resposta del senyor Conseller Primer.

Rectificacions dels senyors Tarradelles i Conseller Primer.

Noves rectificacions dels senyors Tarradelles i Conseller Primer.

Discussió del Dictamen de la Comissió de Pressupostos sobre el Projecte de Llei de Pròrroga del Pressupost del 1933 pel primer trimestre del 1934.

Lectura d'un vot particular del senyor Casanelles.

Parlament del senyor Farreres i Duran, per la Comissió, fent la presentació del dictamen.

El senyor Casanelles defensa el seu vot particular.

Resposta del senyor Farreres i Duran, per la Comissió.

El senyor Ruiz i Ponseti explica el vot.

Manifestacions del senyor Casanelles.

En votació ordinària és rebutjat el vot particular del senyor Casanelles. Han votat a favor, els senyors Diputats de les Minories de Lliga Catalana, Nacionalista d'Esquerra, Unió Socialista i Radicals Autònoms.

Lectura d'un vot particular signat pels senyors Tallada, Vidal i Guardiola, Vallès i Pujals, Valls i Taberner i Romeva.

El senyor Tallada el defensa.

Resposta del senyor Farreres i Duran, per la Comissió.

Intervenció del senyor Vidal i Guardiola a favor del vot particular de la Minoria de Lliga Catalana.

Intervenció del senyor Conseller de Finances.

Manifestacions del senyor Casanelles.

Rectificació del senyor Tallada.

En votació ordinària és rebutjat el vot particular de la Minoria de Lliga Catalana. Han votat a favor els senyors Diputats de l'esmentada Minoria.

Sense discussió són aprovats els articles 1.^r, 2.ⁿ, 3.^r 4.º i 5.º del Projecte de Llei amb els vots a favor de la Majoria i en contra de les Minories de Lliga Catalana i Nacionalista d'Esquerra.

En votació ordinària és aprovat definitivament el Projecte de Llei.

Han votat a favor els senyors Diputats de la Majoria i en contra els de les Minories de Lliga Catalana i Nacionalista d'Esquerra.

Discussió del Dictamen de la Comissió de Finances sobre el Projecte de Llei referent a la pròrroga per al primer trimestre de l'any 1934 dels actus Pressupostos corresponents a l'exercici del 1933, de l'Ajuntament de Barcelona.

Manifestacions del senyor Vallès i Pujals proposant de la pròrroga prevista es faci extensiva als Ajuntaments regits per Comissions Gestores.

El senyor Farreres i Duran en nom de la Comissió accepta la suggerència del senyor Vallès i Pujals.

Sense discussió i adaptats a l'esmena proposada pel senyors Vallès i Pujals i acceptada per la Comissió, són aprovats els articles 1.^r i 2.ⁿ del Projecte de Llei.

A continuació és aprovat definitivament el Projecte de Llei.

Discussió del Dictamen de la Comissió Especial sobre un Projecte de Llei prorrogant la vigència de la Llei del 26 de juny proppassat per a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu.

El senyor Cerezo, per la Comissió, explica la necessitat de la pròrroga.

El senyor Abadal explica el vot.

Amb els vots en contra de la Minoria de Lliga Catalana és aprovat l'article únic del Projecte de Llei.

A continuació és aprovat definitivament el Projecte de Llei.

Ordre del dia per a la sessió del dimarts.

A les vuit menys cinc minuts de la vetlla s'aixeca la sessió.

S'obre la sessió a dos quarts de cinc i vuit minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Al banc roig hi ha l'honorable senyor Conseller de Governació.

Es llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

Els certificats d'estudis de l'Escola de Funcionaris

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Tarradelles.

El Sr. TARRADELLES: Senyor President...

El Sr. PRESIDENT: Evidentment, la V. S. havia anunciat un prec al senyor Conseller Primer, però no trobant-se present, si vol, pot reservar-lo per a una altra ocasió.

El Sr. TARRADELLES: Quan sigui aquí podré parlar, perquè el senyor Conseller Primer es troba al Parlament.

El Sr. PRESIDENT: No trobant-se dintre el saló, la Presidència no pot pas fer-li el requeriment.

El Sr. TARRADELLES: Esperaré, doncs, que hi sigui.

El Sr. PRESIDENT: Així, entrarem, doncs, a l'Ordre del Dia.

El Sr. TARRADELLES: Però suposo que aquesta pregunta podré fer-la aquesta tarda mateix.

El Sr. PRESIDENT: Si ha transcorregut el terme reglamentari la Presidència no podrà com-

plaure'l. Si la V. S. vol, pot formular la pregunta, i la Mesa la trametrà al Govern.

El Sr. TARRADELLES: Així la formularé ara, tota vegada que es tracta d'una pregunta que afecta al Departament de Governació de la Generalitat, encara que no l'he volguda adreçar directament al senyor Conseller de Governació, tota vegada que les normes que s'han dictat en quant es refereixen a funcionaris són signades pel senyor Conseller Primer. Faig un prec, solament, que espero veure si el senyor Conseller de Governació pot contestar-me; si no, ajornaré aquesta pregunta per una altra oportunitat. Es tracta de saber l'abast de l'ordre dictada el dia 7 d'aquest mes i publicada en el *Butlletí* del dia 14, que es refereix a la presentació de certificats d'estudis pels alumnes de l'Escola de Funcionaris de la Generalitat. Es a dir, quín abast té aquesta ordre signada pel senyor Conseller Primer, i després...

(*Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller Primer.*)

El Sr. PRESIDENT: Si vol repetir el prec?

El Sr. TARRADELLES: Amb molt de gust. Era per a preguntar al senyor Conseller Primer l'abast que té l'ordre signada al dia 7 d'aquest mes i publicada en el *Butlletí* d'ahir, que es refereix a donar un terme de cinc dies per a la presentació de certificats d'estudis dels alumnes de l'Escola de Funcionaris, que són funcionaris de la Generalitat.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Primer.

El Sr. CONSELLER PRIMER: No té més abast que conèixer entre els funcionaris que hi ha

actualment a la Generalitat les condicions reglamentàries que tenen els diferents funcionaris per atendre al que es derivi del projecte d'acoblament de personal a les vacants que s'ha comentat fa pocs dies, que hi havia a la Generalitat, en general. El reglament que regula els drets i deures del personal de la Generalitat, assenyala que per passar a determinats llocs, és una condició de preferència, o condició necessària, el tenir aprovats els estudis d'aquesta Escola d'Administració a fi i efecte que cada un dels Consellers conegui les condicions personals dels funcionaris de la Generalitat, ha estat la finalitat d'aquesta ordre, i s'ha cregut suficient el terme de cinc dies, tota vegada que no creu el Conseller que té l'honor de contestar-vos, que els interessats no puguin aportar el document que es demana aquí. I res més.

El Sr. TARRADELLES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Tarradelles.

El Sr. TARRADELLES: Molt agraït a les explicacions del senyor Conseller Primer, i realment com ha dit ell, els funcionaris de la Generalitat, per ascendir a categories superiors, és necessari que tinguin aquest certificat de l'Escola de Funcionaris. Això ho establia un acord, de 22 d'agost de l'any passat, de la Generalitat.

L'abast de la meua pregunta també era perquè m'ha estranyat que havent-hi vacants a les plantilles de la Generalitat, des del primer d'aquest any fins el 15 de desembre no s'hagin demanat aquestes certificacions als funcionaris que van a l'Escola de Funcionaris; m'estranya aquesta precipitació en els últims dies de l'any, pel fet següent. Ens trobem que la Generalitat de Catalunya, el mes d'agost de l'any passat va estructurar les seves funcions burocràtiques per quan es refereix a les categories de personal, i en l'apartat cinquè d'aquest Decret s'assenyalava que per ascendir a la categoria superior tècnica era necessari que tots els funcionaris tinguessin el certificat de l'Escola de Funcionaris; però es feia una salvetat per a tots aquells funcionaris de la Generalitat que feia un nombre d'anys que pertanyien a la mateixa, i per tal que poguessin obtenir aquest certificat s'establia un curset especial de tres mesos, el qual els donava una avantatge, naturalment, per damunt les altres persones que havien de fer el curs en dos anys: però això era motivat perquè no es poguessin trobar bons funcionaris de la Generalitat que en virtut de l'art. 5.^è del Decret, es trobessin en la dificultat de poder ascendir a categories que pels seus coneixements i vàlua n'eren mereixedors.

Ens vàrem trobar que el dia 31 de març, per un Decret signat pel llavors Conseller Primer, senyor Pi i Sunyer, quedava en suspens la part cinquena d'aquest acord. Llavors ens trobàvem que tot aquell bon criteri que va tenir la Generalitat, que volia estructurar els seus Departaments i donar als seus funcionaris una capacitat i una solvència adequada al lloc on eren destinats, era destruït per aquell Decret del senyor Pi i Sunyer, que es donava perquè la Generalitat pogués fer de plantilla a funcionaris els quals moltes vegades, n'estic segur, no tenien els mèrits suficients per ésser-ne. Però davant les protestes que va provocar el Decret del senyor Pi i Sunyer, del mes de març, sembla que aquest Decret va ésser, no anul·lat, però sí deixat de banda. I ens trobem que aquest Decret, que donava un ter-

mini perquè els funcionaris poguessin intervenir i demanar els ascensos, va ésser deixat de banda, i fins al 15 de juliol, no ens trobem amb un altre Decret del Conseller de Cultura, que organitzava aquest curset, i llavors de fet tornava a estar vigent l'apartat cinquè del Decret d'agost de l'any 32, i, per tant, era necessari que tots els funcionaris de la Generalitat, per ascendir, portessin el certificat de l'Escola de Funcionaris. Ara bé; aquests curssets de funcionaris, als quals, si no estic mal informat, s'hi varen inscriure més de dues-centes cinquanta persones, varen acabar el 15 de setembre, i per a mi és una mica anòmal que ara, el 15 de desembre, al cap de dos o tres mesos, es demani el certificat, que l'Escola encara ha de donar o els està donant en aquests moments. Ho considero anòmal perquè segons els meus informes, aquests certificats no poden servir per a l'ascens a les categories de la plantilla que determinen el Pressupost de la Generalitat i el Projecte estructurat del mes d'agost, i dic que no poden servir, perquè són uns certificats que no diuen absolutament res. Ens trobem amb què aquests certificats solament certifiquen la inscripció del funcionari a l'Escola i després la presentació d'una memòria, sobre un tema de les lliçons portades a cap durant el curs. Jo dic que donant-se el certificat d'aquesta manera, els funcionaris que hagin seguit normalment les lliçons de l'Escola de Funcionaris es trobaran amb desigualtat amb els altres que s'han inscrit i a darrera hora han presentat una memòria, que tant pot ésser feta per ells com per una altra persona.

Jo crec que aquests certificats no han de tenir validesa d'aquesta manera, perquè aleshores ens trobaríem que havent assistit a aquests cursos funcionaris molt respectables i que per a la feina que fan jo crec que serveixen, però que no tenen aquelles condicions intel·lectuals necessàries per a ascendir a càrrecs superiors, ens trobaríem amb què aquests funcionaris estarien en les mateixes condicions que aquells altres que fa molts anys que estan a la Generalitat de Catalunya i a l'antiga Mancomunitat, els quals han demostrat sempre una capacitat que és completament necessari que l'actual Generalitat els hi reconegui.

Per això dic que és necessari que no es doni validesa a aquests certificats sense fer-se abans un previ examen, car és necessari que quan l'Escola de funcionaris doni aquest certificat d'estudis i el Govern l'accepti, es tingui la seguretat de què correspon a una persona competent en les matèries que assenyalava el Decret del Conseller de Cultura. I recordant les paraules que va pronunciar aquí fa pocs dies el senyor Conseller Primer, el qual d'una manera ben clara i terminant deia, contestant a una interpellació feta pel senyor Vidal i Guardiola, referent als funcionaris de la Generalitat, que se seguirien les normes ja assenyalades per la Generalitat, en quant a funcionaris, d'una manera enèrgica i terminant; jo, que no dubto dels bons desitjos del senyor Conseller Primer, he de demanar-li, en bé dels mateixos funcionaris, i en bé i en prestigi de la Generalitat, que abans de fer cap adaptació de personal a les plantilles, es faci un examen previ a tots aquells funcionaris que hagin passat per l'Escola i així ens trobarem, en tinc la seguretat, amb què la

Generalitat de Catalunya podrà comptar amb aquells funcionaris que tenia l'antiga Mancomunitat que constituïen un orgull per a ella i pel poble de Catalunya.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Primer.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Celebro moltíssim que coincidim — no és la primera vegada, sinó que ja hem coincidit en moltes altres — amb el senyor Tarradelles, en apreciar un problema de tanta importància com el que es refereix al personal de la Generalitat. No obstant, em sorprèn que li hagi estranyat que hi hagin aquestes notes que indiquen la decisió per part de la Generalitat d'anar a l'acoplament just del personal de la mateixa en les dates de què se'n ve parlant, quan es tracta d'un problema que ell mateix reconeix que ja a començaments d'aquest any es parlava d'aquesta necessitat i que s'han dictat diferents disposicions. Jo només poso a la consideració dels senyors Diputats que un problema que fa mesos i mesos que es reconeix que cal afrontar-lo per a resoldre'l, ¿què d'estrany té, sobretot després de les reiterades indicacions fetes en aquesta Cambra, que el Conseller Primer, juntament amb els altres membres de Govern han recollit, se n'han fet ressò per a atendre una vegada més els desitjos de la Cambra, què d'estrany té que es projecti anar a una solució d'aquesta qüestió de personal?

De manera que, malgrat algunes de les indicacions, jo considero que amb el senyor Tarradelles hi ha una perfecta coincidència de criteri en reconèixer que és absolutament necessari anar a la solució d'aquest problema. Ara, bé: com? La meua contestació, amb motiu d'una indicació del senyor Vidal i Guardiola, no podia ésser més explícita: tenint en compte la reglamentació — perquè vegin també, els senyors Diputats, que no hi ha afany de modificar res de l'estructurat, en aquests moments — tenint en compte que la reglamentació que ja hi ha a la Generalitat, i en tot cas cuidar de què les persones que en virtut de les seves condicions aspirin a millorar la seva situació com a tal personal, tinguin les condicions de voluntat i d'aptitud que requereixen les funcions que els hi estan encomanades.

Consideracions sobre l'eficàcia del certificat d'aquesta Escola de Funcionaris: No és aquesta una qüestió, precisament que m'incumbeixi d'una manera directa, però jo no tinc motius de cap mena per a dubtar ni de la capacitat ni de totes les qualitats dels encarregats dels cursos, de la direcció i de la secretaria d'aquesta Escola, i per tant he de creure, mentre no se'm demostrï el contrari, que els certificats que expedeixi en quant a l'eficàcia del treball realitzat pels alumnes que han assistit a ella, diran evidentment quines són les condicions d'aprofitament que tenen aquests funcionaris, o quins són els defectes que impedeixen precisament reconèixer com un mèrit especial l'assistència als cursos que s'han donat en aquesta Escola. Jo he de creure això i afegir només que si aquests certificats expedits per l'Escola de Funcionaris no es creïés que fossin una garantia suf-

cient o si no tinguessin el conjunt de dades per a tenir totes les probabilitats de l'aptitud o ineptitud dels que han assistit a aquets cursos, el Consell de Govern prendrà les mesures necessàries per a cerciorar-se i per a assegurar que realment els funcionaris que pretenen una millora dintre del personal de la Generalitat reuneixen les condicions que reclama l'interès general de Catalunya. I res més he de dir.

El Sr. TARRADELLES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Encara que en realitat serà donar un caire no molt reglamentari a aquest debat, pot parlar breument per a fer algunes aclaracions.

El Sr. TARRADELLES: Per agrair primer les paraules del senyor Conseller Primer, i com ja he dit, jo reconec el seu bon desig i el seu interès en donar una solució de legalitat a la forma de fer l'ascens dels funcionaris. Però jo em permeto insistir — i el senyor Santaló ho sabrà també, perquè suposo que coneix com actua l'Escola de Funcionaris, per a la qual tots els elogis són pocs, perquè han sortit d'aquella Escola alumnes que el mateix en la Generalitat que en altres llocs han demostrat gran capacitat — he d'insistir respecte a la forma com es donen aquests certificats, sense que les meves paraules entranyin cap censura ni per als senyors Professors, ni per a la Direcció de l'Escola de Funcionaris. Però jo he de dubtar de l'eficàcia d'aquests certificats, i n'he de dubtar perquè en el Decret que ha signat el senyor Conseller de Cultura del 12 de juliol, deia que es seguirien uns cursets que parlarien del Règim Autòmic de Catalunya, Règim Local, Nocions de Dret Administratiu, Finances de la Generalitat i pràctiques d'oficines i comptabilitat, i això està molt bé, però jo tinc la temença de què hi hauran bons alumnes que hauran seguit amb aprofitament aquests cursets a base d'aquestes assignatures, però que ens trobarem amb altres que tindran també noció d'aquestes assignatures, però que no sabran escriure en català, per exemple, o si són inscrits per a mecanografia, no sabran escriure a màquina. Per això deia que com a complement d'aquestes assignatures que han fet a l'Escola de Funcionaris, caldria fer un examen previ abans d'adaptar-los a la plantilla, perquè jo que he tingut l'honor de formar part del Govern de la Generalitat, sé que ens vàrem trobar amb funcionaris que estaven inscrits a Departaments i Seccions com a mecanògrafs, i que no sabien escriure a màquina ni escriure en català, i ens vàrem veure obligats a donar-los-hi el cessi.

Jo crec que el senyor Conseller Primer i el Govern de la Generalitat també tenen aquest bon desig de què els funcionaris nomenats serveixin per a la funció que se'ls encomana, i com tinc la temença que indicava, per això insisteixo una vegada més, senyor Santaló, en què aquests certificats que solament diuen això, que certifiquen una inscripció i que signifiquen la presentació d'una memòria, no volen dir res, perquè ens podem trobar perfectament amb funcionaris que s'inscrivissin i presentessin una memòria, que podria no ésser feta per ells, i que aquests funcionaris tinguin les mateixes facilitats per a poder ascendir, que funcionaris que realment han passat tot el cur-

set i han demostrat tenir les aptituds necessàries per ascendir. Jo demano, una vegada més, que es faci un examen previ i que la Generalitat, per mitjà del senyor Conseller Primer o del senyor Conseller de Governació, nomeni un Jurat per tal que els funcionaris demostrin llurs aptituds.

I, a la vegada, com sigui que hi ha unes vacants d'Oficials primers i d'Oficials segons, també fóra necessari — jo ho crec així, almenys — que el senyor Conseller Primer estudiés si hi ha la possibilitat que els pocs alumnes, els quinze o vint alumnes de l'Escola de Funcionaris, que han fet el curs dels dos anys i que avui dia tenen el certificat de l'Escola de Funcionaris, poguessin fer un concurs-oposició per aquestes places, perquè aquests que no són funcionaris, sinó alumnes de l'Escola de Funcionaris, poguessin prendre-hi part; naturalment que els funcionaris de la Generalitat han de tenir aquella mica d'avantatge que els dona el fet d'estar uns anys a la casa i tenir també una experiència de la tasca a fer. Fent-ho així, jo crec que s'estimularà aquelles persones estudioses que vulguin ampliar llurs coneixements, cosa que ja hem vist que en aquest país no s'ha procurat gaire.

Per tant, insisteixo novament i prego al senyor Conseller Primer que no es faci cap adaptació de personal sense tenir la seguretat que aquest personal sigui apte per al servei que li ha estat encomanat.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Uns breus mots, si em permet la Presidència.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller Primer.

El Sr. CONSELLER PRIMER: Senzillament, per a dir que recullo novament les manifestacions del senyor Tarradelles, i que el Govern, naturalment, les tindrà en compte en el possible, però que no oblidí igualment el senyor Tarradelles que, com sempre, té un interès extraordinari que les manifestacions que es facin s'ajustin a l'experiència de Govern que ell té.

El Sr. PRESIDENT: Segueix l'Ordre del Dia.

Discussió del dictamen de la Comissió de Pressupostos sobre el Projecte de Llei de pròrroga del Pressupost del 1933 per al primer trimestre del 1934

El Sr. PRESIDENT: Hi ha un vot particular sobre la totalitat. Es va a donar-ne lectura per a simplificar la discussió, ja que del contrari es podria confondre aquesta discussió amb la de totalitat del dictamen.

El Sr. CASANELLES: Per nosaltres, no hi ha inconvenient.

(Es dona lectura al vot particular següent:

«AL PARLAMENT

El Diputat que sotasigna té l'honor de presentar al Parlament el següent vot particular al dictamen de pròrroga del Pressupost de la Generalitat d'enguany.

VOT PARTICULAR

1.ª Es prorroga el Pressupost per a l'exercici econòmic de l'any 1933, pel transcurs exclusiu del mes de gener del 1934.

2.ª Les baixes fetes en articles i capítols del Pressupost de l'any 1933, en transferències aprovades per Lleis del 26 de maig, 14 d'agost i 8 de desembre, es consideraran com a definitives, i, per tant, suprimides en la pròrroga referida. Els sobrants de consignació produïts per aquestes baixes, no seran transferits en altres capítols i articles i seran considerats com a economies de la pròrroga de l'exercici econòmic del 1933.

3.ª Se suprimiran també totes aquelles partides del Pressupost extraordinari que es conceptuin despeses de primer establiment o que tinguessin en el Pressupost del 1933 el caràcter eventual.

4.ª El Govern de la Generalitat vindrà obligat a presentar un projecte de Pressupost per al restant de l'exercici econòmic del 1934 abans del 10 de gener del mateix any, on es facin les economies necessàries i es cerquin els recursos que permetin la nivellació dels Pressupostos.

Palau del Parlament, 15 de desembre del 1933.
— Joan Casanelles.»

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió, sobre si accepta o no el vot particular.

El Sr. FARRERES I DURAN: Senyors Diputats: Potser hauria estat una mica irregular en començar la discussió entrar de dret al vot particular presentat pel meu company de la Comissió, el senyor Joan Casanelles, i, per tant, hem entès que havíem de justificar la presentació del dictamen amb unes breus paraules, i, a l'ensem, ho aprofitaré per entrar a parlar d'aquest vot particular breument, fixant ja el criteri de la Comissió, si bé esperarem que el senyor Casanelles exposi els arguments que té per a presentar-lo.

Naturalment que amb el canvi d'impressions que hi ha hagut ja dintre de la Comissió, hem afinat molt el criteri de les diverses Minories i tots sabem perfectament la posició que cadascú ocupa en aquests moments en la presentació d'aquest dictamen. Nosaltres hem de dir, és un deure elemental de cortesia de la majoria de la Comissió, dir que en presentar aquest dictamen favorable per tal que la Cambra vulgui acceptar el dictamen de la Comissió favorable al Projecte de Llei que el senyor Conseller de Finances va presentar el dia 1.er de desembre, després de les paraules del senyor Conseller, dites aquell dia, amb les quals tan eloqüentment defensà la necessitat d'aquesta pròrroga del Pressupost bo i dient que realment no era el desig del Govern adoptar el criteri de pròrroques de Pressupostos; nosaltres hem de dir que sabem perfectament que la pròrroga del Pressupost obeeix només a una necessitat. Altrament, si no fos que no hi havia cap altra solució, com va dir el senyor Conseller Primer, en lloc d'una pròrroga del Pressupost s'hauria presentat un dictamen de nou Pressupost per a l'exercici econòmic del 1934.

Ara, bé, les circumstàncies econòmiques per les quals travessa en aquest moment Catalunya, pel traspàs de serveis, justifiquen aquesta pròrroga, perquè no hi ha possibilitat material, no ja per la premura del temps, sinó per les condicions econòmiques i financeres que travessa Catalunya, de presentar un Pressupost total i orgànic.

Senyors Diputats, això no és una cosa imprevista ni una cosa que ens hagi de sorprendre. Ja

l'any passat, quan ocupava el Cap del banc del Govern l'honorable senyor Conseller Primer senyor Pi i Sunyer, aleshores en presentar aquell Pressupost, que és el que ara anem ja a finalitzar, aquest que caldrà forçosament prorrogar, com veureu pels arguments que penso dir a les VV. SS., ja aleshores assenyalava i deia aquestes paraules que jo voldria recordar a la Cambra. Deia que «sobre aquests Pressupostos que, com he dit abans, voldria que si algun dictat tinguessin fos els dels Pressupostos de la claredat, de la diafanitat, per a començar a situar la qüestió tal com es presenta, per a veure les seves directrius principals jo crec que cal partir del fet d'examinar la situació en què es troba la Generalitat, en què es troba el Parlament en els moments en què ha d'afrontar-ne la discussió. Hi ha un fet que ho presideix tot, que ho domina tot, i que cap de nosaltres no pot eludir ni desconèixer que ens trobem davant un exercici econòmic que no tindrà, durant tota la durada de l'exercici, una normalitat pressupostària. Nosaltres no aprovarem ara un Pressupost que pugui regir durant tot l'any 1933 sense haver de fer-hi variacions».

S'han confirmat aquestes previsions de l'aleshores senyor Conseller de Finances. Ha calgut durant l'any actual acudir a transferències de partides del Pressupost. Això volia dir que el Pressupost ja neixia aleshores amb tots aquests defectes que el temps transcorregut no ha tret de davant nostre encara. I ell justificava això dient més avall: «Tenim, repeteixo, en realitat, no un Pressupost sinó que tenim quatre Pressupostos; el Pressupost corresponent a la província de Barcelona, i els Pressupostos prorrogats de les altres Comissaries, i en aquestes condicions havíem de fer, abans que tot, la unificació de Catalunya en aquest sentit pressupostari, diguem-ne geogràfic.»

I la posició, senyors Diputats, és la mateixa. Es sensible, tot ho reconeixem, però la realitat econòmica de Catalunya no ha variat. No, nosaltres, qualsevol que ocupés aquests escons es trobaria també amb les mateixes dificultats que nosaltres, i no perquè no hagin estat previstes. Per a un Govern, per a la Majoria d'Esquerra i per a la que fos, la illusió més gran seria portar a la Cambra un Pressupost on hi haguessin totes les previsions per a l'any 1934. Això ja era una gran ambició per a l'any 1933. El mínim que pot esperar una Majoria que governi, és traduir en realitat en el Pressupost, en epígrafs del Pressupost, el seu programa i els seus ideals.

Fóra una gran illusió per la nostra part, el poder presentar un Pressupost on es preveïessin, no ja l'ideari del partit, sinó també un pla sistemàtic de govern, un pla que vingués a ésser el fruit de les deliberacions de cada dia, i dels esforços del Govern i de cadascú de nosaltres; i que en aquest pla orgànic hi vingués previst tot allò que és necessita per a donar al nostre poble un règim econòmic estable; per adaptar un pla general que ja està previst; per atendre degudament certs aspectes del problema social; per establir una xarxa de comunicacions i tenir cura de les comunicacions actuals. En fi, ¿per què us haig d'anar detallant una sèrie de coses que estan en l'ànim de tots, no sols en l'ànim de la Majoria d'Esquerra Republicana, sinó en l'ànim de qualsevol

partit que tingui la responsabilitat de govern i vulgui traduir en realitats concretes, el seu ideari, el seu programa i el seu pla?

Nosaltres hem vingut aquí amb un programa i unes il·lusions. Havíem de crear, perquè altres Lleis que hem votat ho determinaven, aquella Caixa de Crèdit que vosaltres tots recordareu, Caixa que jo espero que funcioni; i a l'Institut contra l'Atur Forçós, pel qual hi ha una transferència en aquesta pròrroga que permeti fer-lo funcionar. Havíem pensat nosaltres en crear allò que feia riure tant a les Comissions, o siguin les Cases per a obrers, i també es recull d'una manera insuficient. Tot això, senyors Diputats, ho voldríem ja haver portat a cap, veure-ho convertit en realitat; i no vull seguir enumerant tot el que fóra la nostra illusió de fer, perquè la major part del nostre programa, que deixem sense convertir en realitat, el portaria a terme qualsevol partit en el Govern, a ésser-li possible en el dia d'avui.

Per tant, jo us invito a què penseu bé que si avui no presentem un Pressupost i venim a proposar la pròrroga del Pressupost anterior, i precisament proposem una pròrroga trimestral, no és per incúria ni per deixadesa, ja ho va dir el senyor Conseller de Finances en el seu discurs de presentació d'aquest Projecte. I és que en formular aquest Pressupost, i sempre tècnicament ho hem vist, en totes les economies, en tots els estats, se segueix una corba ascendent, una inflació pressupostària, i veiem com arreu del món, les necessitats econòmiques són superiors cada dia i que quan arriben al Govern tendències d'esquerra que han de cobrir en poc temps la incúria d'èpoques en què es governava amb tendències conservadores, aleshores no hi ha més remei que envestir una sèrie de realitzacions. Això comporta estructurar un Pressupost, un Pressupost que pràcticament ve a ésser estructurat, perquè el Govern anterior i l'actual ho han ultimat; però ens trobem davant d'unes realitats que nosaltres coneixem. La realitat era la necessitat de fer el Pressupost de la Catalunya autònoma, on tot restés previst. Però al costat d'aquest Pressupost que forçosament havia de tenir un volum de xifra important, ¿què havíem de fer? ¿Havíem d'acceptar a continuar tan sols arbitrànt recursos extraordinaris i apellar al crèdit per cobrir aquestes despeses obligades? Ah!, amics: si nosaltres fóssim una gent que ens prenguéssim al·legrement la vida i volguéssim aquí portar un Pressupost per a sortir del pas, assenyalant uns programes a base d'unes il·lusions que després haurien de quedar defraudades, podríem prendre pel camí del mig; però nosaltres venim aquí sense ignorar unes realitats econòmiques, sense ignorar unes realitats, que més que econòmiques són d'ordre financer; que determinen que no podríem ni amb operacions de tresoreria ni de cap manera, cobrir les diferències d'aquesta inflació del Pressupost, que hauria estat tan sols una inflació real, per a cobrir necessitats que nosaltres reconeixem.

Aleshores, se'ns imposa encara un altre esforç, se'ns imposa intentar un altre esforç. I em permetreu que concretament no entri a concretar i a dir amb paraules exactes aquests recursos que nosaltres esperàvem...

El Sr. VALLS I TABERNER: Entri hi!

El Sr. FARRERES I DURAN: Un mínim de discreció ens obliga a tots.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : No, no. Ens interessa a tots.

El Sr. FARRERES I DURAN : A mi, senyor Vidal i Guardiola...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Ens interessa moltíssim.

El Sr. FARRERES I DURAN : Doncs, un mínim de discreció...

El Sr. SIMÓ I BOFARULL : El màxim ; no el mínim. (*Rumors.*)

El Sr. FARRERES I DURAN : El senyor Simó i Bofarull creu que la discreció ens obliga al màxim, però jo crec que amb el mínim ni havia prou.

El Sr. VALLÈS I PUJALS : Però no s'ha de confondre la discreció amb la parquetat. I aquest detall ens interessa molt.

El Sr. FARRERES I DURAN : Em referia sols a què per arbitrar recursos per a fer aquest Pressupost, que nosaltres desitjàvem fer, i que ens consta que tot el que s'assegués en els bancs de la Majoria, inspirat pel patriotisme, voldria portar un Pressupost que respongués a les necessitats de la Catalunya autònoma, i per tant no podria, es convindrà amb què no es pot continuar apellant el crèdit.

El Sr. VALLS I TABERNER : D'això ens queixem ; de què en aquesta pròrroga s'apelli tant al crèdit.

El Sr. FARRERES I DURAN : Amb la pròrroga es ve a facilitar que es compleixi en el nostre país el que s'ha de complir en tots els països en règim parlamentari, i és que en ordre als interessos econòmics, no es faci impossible la vida d'un país, perquè no es pot anar a l'exacció d'impostos i tributs, si no es té abans aprovada una fórmula de Pressupost.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : ¿I el problema de l'equilibri?

El Sr. FARRERES I DURAN : A això ens referim, o sigui a què no és procedent fer el pressupost de realitats que veiem ; i per restablir aquest equilibri, hem d'anar a què siguin els mínims els arbitris de crèdit extraordinaris. I per això es limita el Govern al marge que s'ha fixat.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : No és exacte.

El Sr. FARRERES I DURAN : És exacte, senyor Vidal i Guardiola, i la V. S. tindrà ocasió de discutir sobre aquest particular i demostrar-ho, si és demostrable.

Per tant, senyors Diputats, si bé es tracta d'una pròrroga pura i simple del Pressupost, s'ha de veure sols en això l'alt sentit patriòtic d'aquesta Majoria, que com l'altre dia deia el senyor Conseller Primer, aquí no venim a crear il·lusions que no puguin ésser acomplides. No venim a presentar un Pressupost d'inflació que faci impossible la vida del Govern que ens succeeixi i la vida de la Majoria.

Nosaltres hem estudiat bé la situació actual, i hem cregut que el compliment del nostre deure està en aquesta única solució de pròrroga, procurant invertir el problema amb lleialtat, aquesta lleialtat mínima que ens obliga a ésser sincers i no a amagar les realitats econòmiques en què ens trobem avui. Ens trobem en un camí que noble-

ment confessem que no dona més que a una sortida, que és la sortida d'aquesta pròrroga del Pressupost. Què en treuríem d'explicar que hi han diverses solucions? No ; ni per nosaltres ni per cap de les oposicions, si ocupessin aquests bancs, és possible trobar altra solució que la pròrroga del Pressupost.

El Sr. VALLS I TABERNER : Sobretot, si no s'havia preparat el Pressupost a temps.

El Sr. FARRERES I DURAN : Jo he de fer honor a les Minories, perquè en les discussions de la Comissió els seus representants varen reconèixer noblement que en aquest terreny que nosaltres ens trobàvem, es trobaria qualsevol dels sectors de la Cambra que tinguessin la responsabilitat del Govern.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : La V. S. especula noblement sobre la nostra noblesa. (*Rumors i rialles.*)

El Sr. FARRERES I DURAN : Jo no puc permetre que digui això la V. S. Nosaltres reconeixem la noblesa dels representants de les Minories que en la Comissió han reconegut aquesta necessitat imperiosa que imposa la realitat, d'anar a la pròrroga...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : De prorrogar malament, no.

El Sr. FARRERES I DURAN : Quan entrem en l'articulat, aleshores es podrà veure en cada un dels articles si la pròrroga és bona o dolenta, en lloc de judicar ara la pròrroga global i dir que la pròrroga és un mal, perquè si la pròrroga fos això, en aquesta ocasió seria un mal necessari, un mal menor.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : No és un mal, no.

El Sr. FARRERES I DURAN : Evidentment que fóra millor haver presentat un Pressupost de realitats concretes...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : No és un mal, si es fa bé.

El Sr. FARRERES I DURAN : ...però les realitats s'imposen que hàgim de presentar purament i simplement una pròrroga.

Però això, malgrat que digui que és un camí únic que teníem, no vull dir que sigui una situació de pessimisme la nostra.

Per això es fa la pròrroga per un trimestre, per això el Govern es tanca en aquesta limitació, sense anar a cercar arbitris extraordinaris ni fer una colla de transferències que li permetessin actuar amb més llibertat, perquè és criteri del Govern, és criteri d'aquesta Majoria, que tenint així un marge limitat, tenint el Projecte de Llei de pròrroga un límit concret, vingui més accelerada l'actuació que la de determinar el que dintre del trimestre proper tinguem traduïdes en dotacions eficients les partides que permetin anar a l'estructuració d'un Pressupost que, com va sortir crec dels bancs de les VV. SS., era qualificat de Pressupost de la Catalunya autònoma.

El Sr. VALLS I TABERNER : Em sembla que no.

El Sr. FARRERES I DURAN : Doncs almenys es va parlar de la necessitat que vinguéss el Pressupost global de la Catalunya autònoma.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Com un somni. Somniàvem amb aquest Pressupost.

El Sr. FARRERES I DURAN : Celebro que les VV. SS. tinguin l'optimisme de creure que aquest somni serà una realitat a no trigar gaire.

El Sr. CASANELLES : Hi ha notícies? (*Rialles.*)

El Sr. FARRERES I DURAN : Confio en la gestió del Govern i en el seu bon criteri, i confio encara més que davant la necessitat de creure en la pròrroga, forçosament coincidirem tots en la conveniència de recolzar com calgui les dotacions per tal que Catalunya pugui avançar al mateix ritme de la seva autonomia.

El Sr. VALLS I TABERNER : I per a pagar els escamots. (*Rumors.*)

El Sr. FARRERES I DURAN : Frases no, perquè estem davant d'un problema molt seriós i podíem haver vingut aquí amb un discurs de circumstàncies i en canvi ens limitem a presentar la situació amb una gran lleialtat i fins diríem una mica d'emoció, la de pensar que les nostres illusions i els nostres anhels no s'han pogut veure encara traduïts íntegrament en realitats.

Nosaltres no podem entrar per viaranyes que de vegades dintre del terreny de l'economia són més forts que nosaltres mateixos i és per això que no volem fer concebir illusions a la gent, si aquestes no poden tenir després una realitat adequada, i per tant, l'hauríem de defraudar. Venim a assenyalar l'única posició patriòtica que pot haver-hi en aquests moments.

Sabem que la Cambra és sobirana sempre, i en aquesta qüestió de Pressupostos, sobirana àdhuc en els països de règim representatiu més liberal, i fins en països on impera encara la monarquia; la Cambra sempre té aquesta vàlvula del Pressupost que a darrera hora és la que la fa mestressa, i fa que l'actuació del Govern pugui o no pugui tenir continuïtat. Però si a tot arreu del món les Cambres tenen aquesta facultat per a l'aprovació o la pròrroga d'un Pressupost, molt més ha d'existir a Catalunya on ens trobem dintre d'un règim d'autonomia i amb un Parlament que és continuació, en definitiva, del primer Parlament que va funcionar a Europa i del primer Parlament que va funcionar al món.

Nosaltres en aquest règim parlamentari hi hem de fonamentar encara més les nostres esperances i hem de creure també amb el patriotisme de totes les Minories per tal que s'aprovi aquesta pròrroga del Pressupost que determina la facilitat mínima econòmica perquè Catalunya segueixi endavant, amb totes les dificultats que reconeixem, però sense restringir la vida administrativa i econòmica de Catalunya.

Per tal de facilitar la discussió, jo ja vull avançar-me a certes objeccions que poden fer-se i que fins jo judico natural que a les Minories se'ls hi poden ocórrer. En això, senyors Diputats, jo prego que vegeu també l'expressió de la lleialtat i de la sinceritat que ens porta davant de vosaltres.

Podeu objectar, per exemple, tot estudiant les partides del Pressupost que anem a liquidar, podreu objectar que es podria donar el cas, en el nou Pressupost, de què s'haguessin d'arbitrar recursos extraordinaris. Doncs bé, no; el Govern podria haver previst això i recolzant-se només amb els vots de la Majoria ho hauria aconseguit, si no hagués tingut aquest sentit patriòtic, i naturalment hauria pogut assenyalar ja uns premis extraordinaris superiors als que aquí es determinen i assenyalar unes transferències més exten-

ses que les que apareixen en aquest Projecte. Doncs bé; el Govern s'ha tancat el camí d'aquesta facilitat. Per què? Per a demostrar el gran interès i la lleialtat del Govern i el seu esperit d'arribar per mitjà d'un règim d'estalvi i d'economia...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Si no en feu d'economies!

El Sr. FARRERES I DURAN : Sí, senyor Vidal i Guardiola. Ja en parlarem d'aquesta qüestió, quan sigui moment oportú.

El fet, doncs, de no haver assenyalat unes transferències més extenses — i en això crec que coincidirà tothom amb mi — és una prova evident de la lleialtat del Govern per tal de què no sigui necessari arbitrar recursos extraordinaris.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Demaneu gairebé quatre milions de crèdit per un trimestre...

El Sr. FARRERES I DURAN : Demanem la part proporcional pura i simple, però no demanem l'arbitrament de nous recursos i si les VV. SS. repassen les xifres del Pressupost anterior podran constatar-ho així.

Aquesta lleialtat nostra que ens obliga abans de què es facin aquestes objeccions a plantejar-les amb tota sinceritat, entenc jo que hauria d'ésser la major garantia per a vosaltres de què per part del Govern es vol anar a una política de màxima austeritat, tot i seguint la política que s'ha seguit fins ara.

Jo no puc tampoc negligir en parlar d'aquesta qüestió de detall, si bé seré molt breu perquè, senyors Diputats, jo crec que en l'ànim de tots està la necessitat evident d'aprovar aquesta pròrroga de la qual podem discutir els detalls i veure si és susceptible d'ésser millorada o bé ha de continuar tal com està; però jo dec assenyalar una vegada més a aquesta Cambra que en venir a plantejar aquesta pròrroga deixem encara negligida una atenció molt important: el problema dels funcionaris.

S'ha parlat molt d'aquest problema i potser fins i tot se n'ha fet bandera, judicant d'uns quants. Penseu, senyors Diputats, que una de les coses que hauria motivat un augment al nostre Pressupost — i que jo crec que era necessari — era el dotar el nostre personal tal com era necessari.

Hi ha senyors Diputats més antics que jo en la política i que coneixen abastament la política seguida per la Mancomunitat antiga, la Diputació i la Generalitat actual, i saben que hi ha funcionaris tècnics a la Generalitat de Catalunya que cobren els mateixos honoraris que cobraven l'any 1914.

El Sr. CASANELLES : I quantes hores treballen?

El Sr. FARRERES I DURAN : I quan va venir la desvalorització de la moneda, cap a l'any 1918, a tots els estaments varen millorar-se els honoraris de tots els funcionaris, mentre que allà s'han anat mantenint els sous mínims inicials.

Ja va reconèixer el senyor Tallada que hi havia funcionaris tècnics a la Generalitat que tot i donant un rendiment magnífic, no estaven equiparats els seus sous als que cobraven els funcionaris de l'Estat pel mateix concepte.

Això no es pot tractar a la lleugera. Hi ha aquí

present un dictamen referent a un company nostre, absent d'aquesta Cambra, l'honorable Rossell i Vilar, de bona memòria, que seguia encara en el seu lloc de combat i laborant per la riquesa de Catalunya i percebia els mateixos honoraris que l'any 1914, quan fou posat pel senyor Prat de la Riva al seu lloc de director dels serveis de Ramaderia. Hi ha molts funcionaris a la Generalitat que no tenen drets passius; hi ha molts funcionaris a la Generalitat que estan en condicions d'inferioritat davant de tots els altres funcionaris de l'Estat, davant de molts funcionaris de Municipis...

El Sr. VALLS I TABERNER: A l'Estat no hi ha drets passius.

El Sr. FARRERES I DURAN: Quan menys, hi ha molts funcionaris que tenen ja estructurat el sistema de viduetat; que a la Generalitat només són uns quants, un nombre mínim de funcionaris.

Hi ha encara creació de nous serveis, de serveis indispensables, en els quals, funcionaris intel·ligentíssims han vingut a ocupar llocs de responsabilitat amb un sou inferior al que perceben altres funcionaris de la mateixa categoria i amb els mateixos títols acadèmics.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Això vol dir que jo tenia raó l'altra dia quan deia que els que treballen són els que cobren malament.

El Sr. FARRERES I DURAN: No, senyor. Ha de tenir en compte la V. S. que jo, en parlar dels funcionaris, ja he afirmat, al començament — no sé si la V. S. estava present a la Cambra — que potser per les causes aïllades que es poden donar a tot arreu, crec que no es pot aixecar una bandera amb aquest problema dels funcionaris, perquè jo puc fer aquest elogi, però ells diran que d'aquest elogi en faran molt poca cosa i que s'estimarien més veure'l traduït en una partida del Pressupost que els donés la dotació suficient que ells necessiten. Però tenim un deure mínim de lleialtat de demostrar a la gent que treballa per la prosperitat de Catalunya, que en aquesta Cambra no negligim ni desconeixem la seva posició i cal que quan menys sentim el compromís tàcit entre tots nosaltres de què un moment o altre arribarà que, coneixent la posició d'aquests funcionaris, aquesta qüestió vindrà remeiada i traduïda en el Pressupost. Era una de les meves il·lusions que en estructurar el nou Pressupost de Catalunya, aquest problema fos atès d'una vegada.

Ja vàrem dir-ho l'any passat, i tristament, contra la nostra voluntat i la d'aquest Govern, ho hem de repetir encara aquest any. Circumstàncies que tots coneixeu, que no cal pas que detallï, han fet que encara no tinguem les dotacions corresponents que es necessiten per marxar de la manera que voldríem. Jo us he de dir, senyors Diputats, que hem estudiat totes aquestes contingències amb lleialtat; que si haguéssim vist possibilitat, aquesta Comissió o la majoria de la Comissió, d'anar a formular un Pressupost ordinari, un Pressupost en el qual hi fossin previstes totes les necessitats de Catalunya, hauríem estat els primers de dir al Govern sincerament que calia anar a fer aquest Pressupost; però la cruïra realitat ens ha demostrat — i crec que les VV. SS. no ens podrien oferir una solució millor — que era obligat anar a la pròrroga pura i simple d'aquest Pressupost, i que estàvem obligats a anar-hi perquè no tenim el dret de fer un Pressupost il·lusionari i molt

menys sabent per endavant que s'hauria de nodrir en tot allò que depengués de les partides previstes en aquest Pressupost — Pressupost que encara no està estructurat tal com hauria d'estar estructurat —; s'hauria de nodrir purament i simplement per mitjà de tresoreria: hauríem d'acudir a l'emprèstt per a poder nodrir aquestes partides. Sabent aquesta realitat, a ningú se li pot ocórrer que anem a fer un Pressupost on, en reflexar-se les necessitats de Catalunya, vingui augmentada enormement la xifra global del Pressupost. I això no seria pas una cosa pura i exclusiva de Catalunya i d'aquest Govern. Ja he dit abans que tots els tractadistes d'Economia — jo ho he llegit —, tots, convenen en aquesta corba ascendent en tots els Pressupostos...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No ara el món està en una corba de deflació.

El Sr. FARRERES I DURAN: Però per tractar-se aquí d'un Estat que comença, senyor Vidal i Guardiola, ens trobem precisament en el període de creixement del Pressupost. Hem d'atendre una sèrie de necessitats inel·ludibles que obliguen a Catalunya a la corba ascendent, i jo pregunto a la V. S. si fóra possible que a Catalunya, en establir-se el règim d'autonomia, en estructurar-se el seu règim d'autonomia i els seus serveis, pogués d'aquest Pressupost; encara fer-ne una corba descendent; un Pressupost que no cobreixi ni tan solament els deures elementals de Catalunya. Ho creu honradament possible la V. S.?

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Sí, sí.

El Sr. FARRERES I DURAN: Perdoni la V. S.; però això no podrà demostrar-m'ho quan parli, amb aquestes xifres a les quals la V. S....

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. FARRERES I DURAN: No podrà demostrar-ho, perquè si aquest Pressupost hem convingut tots en dir que no reflexa les necessitats de Catalunya, que aquest Pressupost és purament la refosa dels pressupostos de les antigues Diputacions, i mai podrà dir ningú — i menys una persona autoritzada com la V. S. — que amb aquest Pressupost, disminuït, es puguin atendre tots els serveis de Catalunya i aquells altres que siguin traspassats a Catalunya.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: És un problema diferent.

El Sr. FARRERES I DURAN: És el mateix que es presenta per totes les necessitats que Catalunya té en aquest moment i en dir això la V. S. sap perfectament que parlem de les necessitats creades pels traspassos de serveis i les que vénen reflexades...

El Sr. TRIAS DE BES: No s'enfandi massa! (Rialles.)

El Sr. CASANELLES: No s'ha traspassat res! (Rumors.)

El Sr. PRESIDENT: Senyor Casanelles i senyors Diputats: jo els invito a què no dialoquin, per tal de donar més regularitat al debat.

El Sr. FARRERES I DURAN: Per tant, senyors Diputats, si aquesta lleialtat nostra que ve reflexada no solament amb el que jo acabo de dir sinó que ve reflexada en el mateix dictamen de la Comissió, i aquesta sinceritat nostra que ens fa confessar a la Cambra honradament que no hi

ha cap altre solució econòmica que la pròrroga pura i simple d'aquest Pressupost...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Pura, sí; simple, no.

El Sr. FARRERES I DURAN: ... Si ens fa confessar això, les VV. SS. hauran de convenir que nosaltres, en demanar l'aprovació d'aquest dictamen, no fem altra cosa que dir-vos amb tota lleialtat que si passem un moment potser, diguem-ne, difícil per a l'economia de Catalunya; si passem un moment en què tots desitgem, vosaltres i nosaltres, que vinguin les dotacions necessàries que es permetin estructurar el més abans possible un Pressupost que respongui a la realitat viva de Catalunya; si esperem això, només teníem avui una solució, que era aquest parèntesi que es determina per una pròrroga trimestral del Pressupost, aquesta fórmula que portà a l'assemblea el senyor Conseller de Finances, i en votar la pròrroga, senyors Diputats de les oposicions, tinguin en compte que no vénen pas a donar un èxit al nostre partit. El nostre partit sols us demana que li deixeu per a ell tot sol la responsabilitat de l'hora present, però aquesta responsabilitat de l'hora present, convindria que l'esguardessiu amb l'alta mires que nosaltres l'acceptem i que amb la mateixa alta mires volguessiu tots donar les màximes facilitats perquè avui, si pot ésser, sigui aprovat aquest dictamen, per arribar al qual hem hagut de renunciar nosaltres a les il·lusions més cares de fer uns pressupostos que responguessin als plans que havíem forjat per a fer de Catalunya el poble que nosaltres somniem; i que veiessiu que nosaltres fem el sacrifici d'aquest renunciament i que sols venim a arbitrar el mínim de recursos perquè la vida econòmica i administrativa de Catalunya no quedi paralitzada en aquest moment, sinó que pugui continuar, per a millorar-la l'any vinent.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Casanelles, per a defensar el seu vot particular.

El Sr. CASANELLES: Jo, sempre respectuós amb la Presidència, he callat; ara, que em penso que havia de parlar, que havia de defensar el meu vot particular, perquè ara m'he trobat que el senyor Farreres i Duran ha refusat el meu vot particular sense haver-me sentit; però de totes maneres, ja que em toca ara, en parlaré ara.

El Sr. PRESIDENT: Es que s'havien de fer unes manifestacions d'exposició per part de la Comissió, com un preàmbul...

El Sr. CASANELLES: Malgrat tot, parlaré ara, i em serviran molt els arguments que m'ha donat el senyor Farreres i Duran en parlar i en informar-me sobre el que jo he de dir, o ajudant-me a fer la defensa del meu vot particular.

El Sr. PRESIDENT: Doncs que més vol la V. S.? (*Rialles.*)

El Sr. CASANELLES: Naturalment...

El Sr. PRESIDENT: Ja veu si és condescendent la Presidència. (*Rialles.*)

El Sr. CASANELLES: En nom d'aquesta Minoria, vaig a defensar el vot particular, pel qual nosaltres només sentàvem el punt de vista que no s'havia de prorrogar aquest Pressupost. Però comprenem, com ha dit el senyor Farreres i Duran, que la marxa

econòmica ha de seguir, i que la Generalitat i el Govern de Catalunya han d'anar seguint llur camí, que nosaltres no podem interrompre. Ens sorprèn molt a nosaltres, i després de les manifestacions del senyor Farreres i Duran més, que el Govern de la Generalitat de Catalunya, en aquests moments crítics per a l'economia catalana, ens hagi presentat una pròrroga de Pressupost i s'hagi creuat de mans en lloc de presentar una solució concreta i adequada als problemes econòmics actuals.

(*Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret.*)

Nosaltres havíem cregut sempre, després de les manifestacions que havíem sentit repetides vegades per part del President de la Generalitat i del mateix Conseller Primer, que es portaria aquí — primer el 2 de novembre, després, més tard, el 12 de desembre —, que es portaria aquí un Pressupost complet, on totes les deficiències que es troben en els Pressupostos actuals haguessin estat llimades, un Pressupost que millorés els actuals. Però ho creïem sobretot perquè, com ha dit el senyor Farreres i Duran, el Pressupost actual no reuneix totes les condicions que foren de desitjar. Hi ha una sèrie de deficiències: els Pressupostos actuals varen ésser fets uns quants dies després d'haver estat elegit el Parlament, quan el Govern s'havia presentat a la Cambra, si no recordo malament, el 6 de desembre, i tot seguit hagué de presentar uns Pressupostos. Un Govern nou, amb un Estatut d'autonomia nou, no podia presentar pas, realment, uns Pressupostos complets. Va presentar un Pressupost deficient; va intentar únicament — i en això hem de lloar aquells Pressupostos — modificar els Pressupostos que existien de les diferents Diputacions; però no hi ha dubte que en aquests Pressupostos hi havia deficiències, entre altres, la que deia el senyor Farreres i Duran, dels empleats. Nosaltres reconeixem que en els nostres Pressupostos hi ha funcionaris que cobren sous exorbitants, i, en canvi, n'hi ha d'altres que els cobren migrats. Hi havia deficiències en les mateixes comarques, que unes estaven més ben dotades que les altres, i hi havia deficiències que el mateix Govern va reconèixer, però que eren impossibles d'arranjar. Hi havia deficiències que en aquell moment no vàrem veure, però que després, durant el desenvolupament del Pressupost, les hem pogut comprovar. En aquell moment d'entusiasme, nosaltres vàrem votar aquells Pressupostos creient que molt aviat tindríem els serveis traspasats, i per això vàrem fer un augment de despeses en els Pressupostos anteriors per un valor de 6 milions de pessetes, calculant que aquestes despeses es cobririen amb uns ingressos que nosaltres obtindríem per mitjà d'impostos nous, augmentant l'impost de cèdules personals, amb l'impost sobre forces hidràuliques, etc. Amb tots aquests impostos nosaltres hi comptàvem, així com també amb la partida referent a traspàs de serveis.

En aquells moments d'optimisme calculàvem que si no hagués estat possible que amb aquells ingressos poguessim nivellar el Pressupost, hi havia l'optimisme que anàvem a fer un traspàs de serveis i valoracions noves, i llavors amb aquestes valoritzacions, nosaltres podríem nivellar els Pressupostos. El podríem nivellar amb els sobrants d'aquestes valoritzacions de les partides que ens donarien, perquè teníem representants nostres en el Govern central, que

era amic nostre, i creïem que aquests representants nostres tenien el deure de fer aquestes valoracions i aquests traspassos de serveis en les millors condicions.

Però, ¿què és el que ha resultat d'aquests Pressupostos, senyor Farreres i Duran? ¿Es que s'han complert aquestes condicions? ¿Què ha fet el Govern de la Generalitat? ¿Es que el Govern de la Generalitat ha fet tot el possible per a poder recaptar tots aquests ingressos que nosaltres creiem necessaris? Jo recordo molt bé la interpellació que feia el meu amic senyor Vidal i Guardiola i els números que donava en aquella interpellació sobre la Hisenda de la Generalitat, i les dades que ens donava sobre les deficiències que hi havia en el cobrament dels nostres impostos, i deia el senyor Vidal i Guardiola l'altre dia, i per les dades facilitades pel Govern de la Generalitat nosaltres ho hem vist ratificat, que els ingressos no havien sofert la marxa normal que han de sofrir els ingressos de les corporacions quan són ben administrades. Nosaltres d'això n'hem de culpar el Govern de la Generalitat, perquè el Govern de la Generalitat havia de fer tots els esforços i prendre totes les mesures de manera que poguessin recaptar-se els impostos en els temps adequats, amb una nova organització i amb una més bona administració. Però aquesta organització i aquesta administració que nosaltres hauríem desitjat en el Govern de la Generalitat, ha mancat completament, i ens trobem que el 30 de novembre segons dades facilitades pel Govern de la Generalitat, encara manquen a cobrar una sèrie de milions, i ens trobem que el 30 de desembre ens mancaran encara en el Pressupost ordinari més de 20 milions per a cobrar, i segurament en el pagament hi haurà altre tant, que no hauran estat satisfets. I ens trobem que, naturalment, tot això va contra la bona marxa de l'administració de la Generalitat i contra el seu mateix prestigi, perquè això afecta a una sèrie de contribuents que no cobren al seu degut temps aquestes quantitats.

Però a més d'això, senyors Diputats, aquell optimisme que nosaltres teníem i compartíem, perquè vàrem votar aquests Pressupostos, aquell optimisme que hi havia, perquè creïem que podríem nivellar amb els nous ingressos les noves despeses, ha resultat que no s'ha confirmat, i ens hem trobat que l'impost de cèdules personals, que s'havia calculat en 11.800.000 pessetes, a Barcelona sols, aquesta recaptació de cèdules pujarà com a màxim a 8 milions de pessetes. Fins avui ha pujat a 3 milions de pessetes; comptem que el mes de desembre pujarà a dos milions més, que seran cinc, i ens trobarem que com a màxim pujarà 8 milions; és a dir, que ens trobem amb el dèficit que hi havia anteriorment, més el dèficit que representa la partida que estava calculada per ingressos de traspàs de serveis, amb un dèficit de 8 a 10 milions de pessetes, més aviat 10 que 8. Nosaltres l'any passat no calculàvem suprimir aquest dèficit; calculàvem només amb el dèficit del Pressupost extraordinari que cobríem amb un emprèstit. Però ens trobem que al final d'aquest any, hi ha, ultra aquest dèficit representat pel Pressupost extraordinari, el del Pressupost ordinari. Quina esperança tenim nosaltres per a cobrir aquest dèficit? Què és el que ha fet el Govern de la Generalitat per a poder anar a fer una política adequada

per a nivellar els Pressupostos? Nosaltres no hi veiem res. En lloc de presentar un Pressupost d'economia, suprimint les partides supèrflues, un Pressupost austere on anéssim a buscar amb els mitjans que fossin necessaris, en les riqueses del nostre poble, aquelles fonts que poguessin ésser també fonts de riquesa pel nostre Pressupost donant-nos aquests diners necessaris, ens trobem que en lloc d'això no tenim cap d'aquests ingressos, que no hi ha aquests nous impostos i que pròrrogant el Pressupost l'únic que fem és una pròrroga d'aquest dèficit.

Nosaltres creiem que el Govern de la Generalitat tenia el deure de buscar aquesta nivellació, havia de fer tots els esforços per aconseguir aquesta nivellació, havia de procurar que nosaltres no anéssim amb aquesta marxa ascendent, que el senyor Farreres i Duran, trobava en tots els governs del món; però nosaltres no hem de seguir per aquest camí, no hem de seguir aquesta marxa ascendent que augmenti la càrrega morta i el deute, aquesta càrrega ascendent que han vingut seguint la Diputació de Barcelona, després la Mancomunitat i que el Govern de la Generalitat, el primer govern autònom, també per desgràcia nostra va continuant, i en lloc d'ingressos sans, cobreix tots els Pressupostos amb augment d'emprèstit. D'aquesta manera, senyors del Govern de la Generalitat, nosaltres correm el greu perill que ens passi el mateix que ha passat a altres administracions i a altres corporacions públiques; correm el perill terrible que ens passi el mateix que ha passat al nostre Ajuntament de Barcelona: que la càrrega morta, el deute, els interessos i l'amortització d'aquest Deute, no puguin ésser atesos el dia de demà, amb els nous ingressos que posem per a cobrir aquest deute, ni la seva amortització. Que no ens passi a nosaltres, com aquell que espera una herència i que mentrestant se'n va a les mans dels usurers i el dia que arriba l'herència ja no li queda absolutament res. Fixi's bé el Govern de la Generalitat i prengui aquelles mesures ràpides que calgui, aquelles mesures de sanejament necessàries per a procurar d'una manera ràpida que nosaltres no poguem incórrer en aquest pecat en què han incorregut, per desgràcia nostra, les altres corporacions públiques de Catalunya.

Doncs bé; quin remei li queda al Govern de la Generalitat, quina solució veu per a posar remei a aquesta situació caòtica de la nostra economia? La pròrroga dels Pressupostos? És que vol continuar de la mateixa manera? Això ens sorprèn a nosaltres. Confia en el traspàs de serveis? Crec que no és possible que avui dia el Govern de la Generalitat confiï en la valorització que doni a aquests traspassos per quant en altres moments en què hem tingut a Madrid governs amics no ha pogut fer-ho, i ara que tenim unes Corts espanyoles completament enemigues al nostre Estatut, serà encara molt difícil que nosaltres poguem aconseguir una valorització que sigui favorable...

El Sr. VALLS I TABERNER: No es precipiti!

El Sr. CASANELLES: No crec que la Lliga pugui aconseguir res absolutament. (Rumors.)

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: I les passades Corts, què?

El Sr. CASANELLES : Les passades haurien fet segurament molt, si els Governos que tenien la responsabilitat de la Generalitat haguessin fet el que devien ; si aquests Governos s'haguessin produït amb tota l'energia necessària perquè s'anés a la valorització immediata de tots els serveis traspassats. Ara, com no s'ha fet això, cau damunt d'ells tota la responsabilitat, perquè estic completament convençut de què tenint ministres del seu partit que estaven en aquell Govern, podrien haver aconseguit una valorització d'aquells traspassos que ins avui no s'ha pogut fer. Però en les actuals Corts encara hi confio menys, perquè les Corts actuals són monàrquiques i reaccionàries.

El Sr. FRONJOSA : I clericals ! (*Rialles.*)

El Sr. CASANELLES : I clericals, ultra ésser enemigues de la nostra autonomia. Per tant, crec que encara serà més difícil aconseguir el que desitgem.

Jo voldria, doncs, saber — i suposo que m'ho dirà el senyor Conseller Primer —, en què confia el Govern per a nivellar els nostres pressupostos, per a endagar i per a portar per bon camí la nostra economia. Jo ja no hi veig més que un remei, en el qual naturalment ja sé que no hi pot creure la majoria, perquè és laica, i és que confii en un miracle, (*Rialles.*) però nosaltres no hi confiem en els miracles, i per tant cerquem les solucions positives. És per això que nosaltres hem hagut d'oposar-nos a aquesta pròrroga del Pressupost per tres mesos, car nosaltres considerem que el Govern de la Generalitat havia de presentar avui uns Pressupostos completament estructurats, uns Pressupostos on hi hagués la nova organització, suprimint aquestes deficiències que existien en el Pressupost del 1933, i aquesta és la base del primer apartat del nostre vot particular, en el qual demanem nosaltres que la pròrroga del pressupost no sigui més que per un mes.

Jo sé que segurament alegrarà el senyor Conseller de Finances que no es poden prorrogar els pressupostos per un mes, que s'han de prorrogar, segons l'Estatut interior, per tres mesos. Però jo interpreto d'una altra forma l'art. 70 de l'Estatut interior, en el qual es diu que es podran prorrogar els pressupostos de tres en tres mesos ; però això no vol dir que si el Govern vol fer-ho per un termini més curt, no li sigui permès ; perquè no es diu què es faci, com a mínim, per aquest termini, sinó que aquest termini s'assenyala com a màxim, i la meua interpretació és que el Govern té facultats per a presentar la pròrroga del Pressupost per un mes. I un cop presentada la pròrroga per aquest mes de gener, nosaltres creiem que el Govern tindrà el temps necessari per a presentar els nous pressupostos, que nosaltres voldríem — i també ho diem en un altre apartat d'aquest vot particular — que fossin presentats pel Govern de la Generalitat, abans del 10 de gener, perquè per manifestacions del senyor Farreres i Duran, que m'ha ajudat molt a la defensa del meu vot particular, ha dit que el Govern ja el tenia estructurat aquest Pressupost, que ja el tenia fet...

El Sr. FARRERES I DURAN : Que em consta que, naturalment, durant l'any s'havien fet estudis de cara a aquest pressupost.

El Sr. VALLS I TABERNER : Transferències s'havien fet.

El Sr. CONSELLER de Finances : És un resultat de l'estudi.

El Sr. CASANELLES : També és una manifestació que va fer el Conseller Primer en prendre possessió del càrrec de Conseller de Finances, que ja estava projectat el pressupost, i que per tant la tasca de presentació no fóra difícil. En conseqüència, nosaltres creiem que el Conseller de Finances té el temps necessari per a poder presentar aquest Pressupost abans del dia 10 de gener, i en presentar aquest Pressupost, podem tots nosaltres estudiar-lo per a fer-lo amb la màxima austeritat, fent-hi totes les economies que sigui necessari i cercant tots aquells ingressos també indispensables per a poder anar a la nivellació, i no amb aquella escala ascendent de l'augment del nostre deute que sembla que tant li agradava al senyor Farreres i Duran.

El Sr. FARRERES I DURAN : Al revés ; jo manifestava que no n'era partidari.

El Sr. CASANELLES : Però deia que era natural que es produís.

El Sr. FARRERES I DURAN : És un fet que no pot negar ningú, que es produeix arreu.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Arreu, no.

El Sr. CASANELLES : Nosaltres hem de fer tot el possible perquè no existeixi aquí, i el primer que em sembla que havia de fer el Consell de la Generalitat és emprendre's aquesta tasca.

I ara vaig a seguir amb la meua defensa d'aquest vot particular, amb breus paraules, respecte als altres dos apartats que consten en aquest mateix vot. És demana en aquest vot particular que «les baixes fetes en articles i capítols del pressupost de l'any 1933, en transferències aprovades per Lleis de 26 de maig, 14 d'agost i 8 de desembre, es consideraran com a definitives, i per tant, suprimides en la pròrroga referida. Els sobrants de consignació, produïts per aquestes baixes, no seran transferits en altres capítols i articles i seran considerats com economies de la pròrroga de l'exercici econòmic del 1933».

(*Ocupa la presidència el Vice-president segon, senyor Martínez i Domingo.*)

Això ho diem i em sembla que el Govern tampoc hi tindrà cap inconvenient, perquè jo també he escoltat les paraules del senyor Farreres i Duran quan parlava de la màxima lleialtat del Govern i venia a indicar que el Govern només volia fer unes transferències, que el Govern limitava les seves facultats a fer aquestes transferències que presentava en aquest Pressupost. Jo també ho he interpretat com el senyor Farreres i Duran, és a dir, que totes les transferències que ha vingut fent en el transcurs de l'any, el Govern no les considerava necessàries i, per tant, una sèrie de partides que s'havien posat a l'anterior Pressupost sobre funcionaris i altres aspectes, ja no eren necessàries. Nosaltres creiem que en aquesta pròrroga es podrien així mateix suprimir, i d'aquesta manera tindríem una economia, perquè les transferències que es feien a altres partides suposo que el Govern les devia considerar eventuais i que, per tant, ja no s'han de fer i són innecessàries. Que en quant al personal eventual que marca el Pressupost,

es limitaran les despeses que es facin en totes les partides, a les que marqui el Pressupost, i aquelles altres partides de personal que encara no han estat cobertes, per un mes se'n pot molt bé prescindir.

Nosaltres opinem que d'aquesta manera s'iniciaria el pas cap a aquesta política d'austeritat i d'economia que nosaltres creiem que s'ha de seguir, suprimint totes aquestes partides, perquè en quant a l'argument que feia el senyor Farreres i Duran sobre els serveis traspassats, jo li he de dir que respecte a aquests serveis traspassats hi han transferències sobre serveis que veritablement ja estan valoritzats; que això causi despeses perquè ja tenim la plena administració, ja tenim la plena facultat dintre d'aquests serveis, ho considero molt natural. Però hi han altres serveis traspassats en què nosaltres no hi fem absolutament res, que nosaltres no hi tenim cap mena de participació, que el Govern central paga els seus funcionaris i que nosaltres no hi podem fer absolutament res, ni despeses. Per tant, jo crec que d'aquesta manera podríem tornar al nivell, que és molt natural, malgrat sentir-ho molt calgués prescindir de part de personal eventual. Però jo ho dic animat per un esperit patriòtic i mirant les economies que hem de fer suprimint totes aquelles despeses que siguin supèrflues o inútils.

I, a més, també demano, en l'art. 3.er, que se suprimeixin aquelles partides, perquè nosaltres hem vist estudiant-ho una mica, que gairebé una tercera part de les partides, són per atendre despeses ordinàries. Però hi ha un Pressupost extraordinari i les altres partides, si examinem com s'han emprat els diners de l'emprèstit, veurem que veritablement no s'han emprat per a pagar aquestes despeses extraordinàries, sinó que uns s'han emprat per a pagar despeses de deutes anteriors, i els altres han servit de Tresoreria a les despeses ordinàries. Per a pagar aquestes despeses extraordinàries que també estan al Pressupost, haurem de fer el dia de demà un nou emprèstit, perquè si no, no veiem la manera de poder-les atendre. Però com que n'hi ha moltes que són de primer establiment, que són eventuais, que són veritablement extraordinàries, nosaltres creiem que no hem de fer despeses extraordinàries fins que no tinguem els cabals necessaris; que hem de sortir-nos d'aquest optimisme que regna avui aquí en aquest Parlament, o en la Majoria, més ben dit; aquest optimisme que fa que sempre estem als núvols i sembla que siguem milionaris. Hem d'anar ran de terra, fent les economies precises. Si volem fer despeses extraordinàries, fem un pla de conjunt. Hem de gastar per carreteres? Fem un pla de conjunt; hem de gastar per Sanitat? Fem un pla de conjunt. I de mica en mica, molt a poc a poc, només a mesura que tinguem els mitjans, anem gastant aquests diners. És aquesta la política que nosaltres creiem que cal seguir, i per això, en aquest art. 3.er, nosaltres defensem que se suprimeixin totes aquelles partides, que sabem que n'hi ha moltes les quals es poden suprimir, perquè eren per una sola vegada, eventuais o de primer establiment. I en lloc d'anar a fer un emprèstit de 3 milions de pessetes, fer-lo més petit, la qual cosa ja representaria també una limitació i faria que el poble vegés que nosaltres volem anar a nivellar el Pressupost de la Gene-

ralitat i tindria, per tant, una major confiança en el nostre Govern.

Aquestes eren unes paraules que jo havia de dir per defensar el nostre vot particular. Ara bé, m'ha semblat haver sentit que ultra el vot particular, seria millor que discutíssim la totalitat del dictamen, per a no haver-se de parlar repetides vegades. Per no cansar a la Cambra també diré al mateix temps, referint-me doncs a la totalitat, que tampoc estem d'acord amb el dictamen que ha presentat la Majoria, i primerament sobre les transferències que aquí s'han realitzat. Amb aquestes transferències naturalment no podem estar-hi d'acord, perquè no se segueix aquest pla d'economia que tots demanem. Però en l'art. 2.er es consignen unes transferències com, per exemple, la de l'Atur forçós, amb la qual hi estem d'acord, encara que opinem que aquesta quantitat hauria d'ésser més aviat portada al Pressupost ordinari, perquè és una obligació concreta que té el Govern de la Generalitat durant deu anys, si no recordo malament, de destinar 1 milió de pessetes per a l'Atur forçós. Però sobre les segones, sí que no podem estar-hi d'acord. En aquestes segones es fan unes transferències d'unes quantitats per a pagar un emprèstit, i unes altres per a pagar interessos i obligacions que són també necessaris. Però jo he de dir-li, senyor Conseller Primer, i comprendrà tot seguit les meves manifestacions, que si nosaltres treiem aquestes partides, que amb bona administració s'hauria d'anar cada mes posant-les de mica en mica i als sis mesos tindríem la quantitat global, resultarà que després quan vingui la nova pròrroga que farà el Govern de la Generalitat — no crec que mai faci cap Pressupost...

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Aquest Govern! (*Rumors.*)

El Sr. CASANELLES: Aquest Govern; i no hi seran vostès! (*Rialles.*)

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Aleshores no hi haurà mai Pressupost.

El Sr. VALLS I TABERNER (*Adreçant-se a la Minoria Nacionalista Republicana d'Esquerra*): I si hi fossin vostès?

El Sr. CASANELLES: Aleshores, amb tota seguretat n'hi hauria.

Doncs, com deia, nosaltres haurem de cercar una transferència per a satisfer aquestes partides, i ens trobarem que falten aquests diners necessari per a pagar aquestes partides.

Crec que hauria estat millor que en lloc d'agafar els diners o en lloc de fer transferències d'aquestes mateixes partides d'interessos, les haguéssim anat a cercar a altres partides, de moltes que segurament hi ha al Pressupost ordinari i extraordinari, que seran de funcionaris o de coses completament supèrflues, o que no siguin tan essencials com és per la Generalitat haver de pagar a llur venciment els cupons trimestrals.

Doncs per acabar, demano al Govern de la Generalitat que es fixi en les observacions que aquesta Minoria fa amb un ampli esperit de col·laboració. Només ho fem perquè el Govern de la Generalitat es fixi bé en aquests moments en què la nostra economia corre un greu perill d'inflació, que és necessari donar la impressió a Catalunya, mentrestant no

vingui la valoració dels serveis, donar la impressió d'una gran austeritat i economia. I això, senyors del Govern de la Generalitat, senyor Conseller Primer, no es fa més que amb proves, amb fets reals, començant des d'ara només amb la pròrroga d'un mes, per anar després a un altre Pressupost, i, de moment, fent totes aquelles economies que creiem essencials i que es poden fer, perquè són partides que existeixen només per a pagar a funcionaris eventuais o partides completament supèrflues. (*Molt bé!, en la Minoria Nacionalista Republicana d'Esquerra.*)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Tallada.

El Sr. CASANELLES: Perdoni la Presidència. Com que ha resultat que s'ha parlat de discutir a l'ensem el vot particular i la totalitat, és això el que jo he fet, i, per tant, crec que seria convenient que seguissim discutint la totalitat i el vot particular a la vegada.

El Sr. PRESIDENT: Aleshores, té la paraula el senyor Farreres i Duran, perquè el senyor Tallada vol parlar sobre el seu vot particular.

El Sr. FARRERES I DURAN: Senyors Diputats: Em limitaré estrictament, per un deure de cortesia, a contestar al senyor Casanelles en la part purament que la Comissió entén que deu contestar-li referent al seu vot particular. En aquella altra part que el senyor Casanelles ha alludit la gestió de Govern, comprendrà i em permetrà dir-li que jo no puc recollir-ho, perquè no em crec persona autoritzada per a fer-ho, i el senyor Conseller de Finances tindrà l'avinentsa, quan li sembli oportú, d'intervenir, ja sigui després que les Minories hagin defensat llurs vots particulars, ja sigui en l'ocasió que jutgi oportú.

Quant a l'aspecte bàsic d'aquest vot particular de la V. S., de què el Pressupost fos prorrogat per dotzaves parts, certament que la primera cosa que hom se suggereix és la necessitat que les pròrroques de Pressupostos siguin pel temps més curt possible; però nosaltres a l'art. 70 de l'Estatut Interior, al qual la V. S. ha fet al·lusió anteriorment, ens trobem que no li podem donar la interpretació que la V. S. en treu de què en dir trimestral aquí no és obstacle perquè pugui ésser mensual. L'art. 70 de l'Estatut Interior de Catalunya, en el seu paràgraf segon, diu que el Pressupost haurà d'estar aprovat abans del dia 1.er de gener de cada any. I afegeix que «si el Parlament, per causa justificada, no pot aprovar-lo abans de l'esmentada data, continuarà regint el de l'any anterior mitjançant pròrroques trimestrals aprovades pel Parlament, que no podran excedir de quatre». I no diu que pot deixar d'ésser-ho. Ho diu en plural.

El Sr. VALLS I TABERNER: Com a màxim.

El Sr. FARRERES I DURAN: No ho diu.

El Sr. VALLS I TABERNER: Però s'entén.

El Sr. CASANELLES: Sembla que hagi de dir com a màxim.

El Sr. FARRERES I DURAN: No; per tant, el criteri de la Comissió ve limitat per les facultats que assenyalava l'art. 70 de l'Estatut Interior de Catalunya. I per aquesta raó no podem acceptar aquest vot particular de la V. S., i prego al senyor Casanelles que en gràcies a la brevetat d'aquesta discussió, el retiri.

Respecte a les demés objeccions que ha fet la V. S. referent a traspassos de serveis i gestions de govern, el senyor Conseller Primer, podrà contestar-les; i repeteixo que no em sento persona qualificada per entrar a discutir una qüestió en la que no he tingut altra participació que la modestíssima de suport com a membre de la Majoria.

El Sr. VALLS I TABERNER: No tan modest, no tan modest!

El Sr. CASANELLES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Casanelles.

El Sr. CASANELLES: El senyor Farreres i Duran sols ha contestat un punt de la meua intervenció i des d'aquest moment he de dir que no m'ha convençut. Per tant, no podem retirar aquest vot particular. És una qüestió de principis, i amb els principis no es pot transigir.

El Sr. TRIÉS DE BES: Sobretot, si són bàsics! (*Rialles.*)

El Sr. CASANELLES: Són bàsics.

El Sr. PRESIDENT: Es va a procedir a la votació d'aquest vot particular.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: ¿Sobre aquest vot particular?

El Sr. RUIZ I PONSETI: Sí.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Ruiz i Ponseti té la paraula.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Tan sols breus paraules per a fixar la nostra posició sobre aquest vot particular defensat pel senyor Casanelles.

Amb caràcter general nosaltres estem d'acord amb l'esperit que anima el vot particular que acaba de defensar el senyor Casanelles.

El Sr. ANDREU: Demano per parlar.

El Sr. RUIZ I PONSETI: ... però no podem coincidir en tots els seus extrems, i concretament, en el que fa referència el primer apartat d'aquest vot particular.

Nosaltres creiem que no fóra pràctic de cap manera la pròrroga del Pressupost per dotzaves parts, perquè així el període de pròrroga, convertit en mesos, fóra massa curt per a donar temps a què el nostre Parlament votés un Pressupost. I per això, considerem més pràctic — tot i essent enemics de futures pròrroques del Pressupost — ja que es fa la pròrroga, es faci per un trimestre, amb el bon propòsit — i nosaltres dubtem en aquest moment del bon propòsit — de fer un Pressupost nou; i si no es té fet...

Un Sr. DIPUTAT de la Majoria: Ja està.

El Sr. RUIZ I PONSETI: ... s'hauria de començar a fer immediatament, i començar-lo a discutir tant aviat es reprenguin les tasques d'aquest Parlament.

Nosaltres no creiem en aquests bons propòsits; però mirant a la realitat, votarem la pròrroga trimestral, pròrroga que ara considerem indispensable si és que vertaderament es vol anar a fer un Pressupost sincer. I considerem que aquest Pressupost sincer es pot fer amb tota independència dels traspassos de serveis atenent-se a la realitat actual. El traspass de serveis serà el que sigui. Ningú sap com s'acabaran de realitzar els traspassos de serveis, però nosaltres ens hem d'atenir a

«AL PARLAMENT

Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de proposar a la Cambra el següent vot particular al dictamen de pròrroga del Pressupost de la Generalitat, d'enguany.

VOT PARTICULAR

Primer. — La pròrroga es farà per la xifra de 13.330,472'48 pessetes disminuïda en passetes 146,043'70, import trimestral d'aquelles partides que, per haver estat objecte de transferències, s'ha demostrat que podien ésser ajornades, cosa indispensable mentre no es normalitzi el Pressupost de Catalunya.

Primer bis. — Durant el primer trimestre del 1934, el Govern de Catalunya, no contraurà cap nou compromís amb càrrec a les consignacions del Pressupost extraordinari, les quals no s'entenen prorrogades.

Segon. — Queda sense efecte l'augment de la partida 1034. L'Institut d'Atur forçós presentarà un pla financer d'acord amb els seus plans i possibilitats d'actuació.

Tercer. — Es desestima la rebaixa de les partides 1232 a 1251. Si el Govern estima indispensable augmentar les dotacions de les partides 1275, 1226, 1230 i 1231, presentarà proposta de transferència sobre la base d'altres economies efectives.

Quart. — Els arts. 3.er i 4.er es refundrarà així:

El Govern de Catalunya, coneixedor de la situació de les finances de Catalunya, i vistes les perspectives financeres del traspàs de serveis, presentarà al Parlament abans del 20 de gener del 1934, un pla orgànic de revisió dels ingressos ordinaris de Catalunya. La proposta tindrà en compte la situació de les diverses branques de la riquesa de Catalunya i els postulats de justícia tributària. Serà prou detallada perquè el Parlament pugui decidir en ple coneixement la causa sobre tots els aspectes fonamentals (subjecte, objecte, base d'imposició, tarifes, procediment recaptatori, sancions, etc.).

Cinquè. — Es substituirà l'art. 5.º del dictamen pel següent:

S'autoritza el Govern per a concertar operacions de crèdit a curt termini fins a 750,000 pessetes per a fer front a les necessitats de la Tresoreria durant el primer trimestre del 1934.

Palau del Parlament, 15 de desembre de 1933.
— Tallada, Vidal i Guardiola, Vallès i Pujals, Valls i Taberner i Romeva.»

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Tallada, per a defensar el vot particular.

El Sr. TALLADA: Senyors Diputats: Ateient indicacions de la majoria de la Comissió, que indubtablement són ja desigs de la Majoria de la Cambra, la nostra Minoria està disposada a donar tota mena de facilitats per tal de què el Projecte que estem discutint ho sigui en aquesta sessió i, si és possible, s'arribi a una votació ja definitiva en ella mateixa. Per a donar una prova d'aquestes facilitats, les paraules que he de pronunciar en defensa dels vots particulars que hem tingut l'honor de presentar seran una síntesi, podríem dir-

les realitats actuals, i el desnivell actual que hi ha en el nostre Pressupost. Ja ho vàrem dir quan es va discutir, que nosaltres el consideràvem intolerable. Les xifres de liquidació del pressupost que ens ha facilitat el Govern, per ésser globals referint-se a sumes dintre de cada capítol, no permeten apreciar bé com ha estat administrat el nostre Pressupost.

Nosaltres tenim els nostres dubtes de si alguns dels nous ingressos autoritzats han estat portats a la pràctica pel Govern. Els pocs arbitris que es va atrevir a crear l'anterior Govern gairebé no a crear-los, perquè no era més que utilitzar els que ja estaven autoritzats en les anteriors diputacions provincials, com són l'arbitri sobre forces motrius i sobre aigües minerals embotellades, sembla deduir-se de l'avant liquidació del Pressupost que ens ha estat facilitada, que aquests arbitris no han estat aprofitats. I nosaltres ens permetem preguntar al senyor Conseller de Finances, perquè no es cobra l'arbitri sobre força elèctrica, i també perquè sembla que no es cobra l'arbitri sobre aigües minerals embotellades. I realment, si el pressupost ve desnivellat de naixença, si ve tristament desnivellat i encara els pocs arbitris que tenim el dret de crear i cobrar, no els cobrem com sembla que no es cobren a judicar per aquesta liquidació que tenim a la vista, és lògic que el Pressupost, encara quedi més desnivellat.

(Entra a la Cambra l'honorable senyor Conseller de Sanitat i Assistència social.)

En el cas particular de pròrroga que es proposa, nosaltres, com hem dit, en el fons coincidim amb les objeccions que acaba de fer el senyor Casanelles, i votaríem el seu vot particular si no fos per aquest apartat primer, que per considerar-lo poc pràctic i per considerar que el senyor Casanelles no interpreta bé amb les seves explicacions el nostre Estatut Interior, és pel que som enemics d'aquest apartat primer; però tots els altres apartats els considerem molt posats en raó, i no tindríem cap inconvenient en votar-los.

El Sr. CASANELLES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Casanelles.

El Sr. CASANELLES: Molt breument, i sols per contestar a les manifestacions del senyor Ruiz i Ponseti. Nosaltres voldríem que la pròrroga fos tan sols per un mes; però si es creu que això no és possible, i el senyor Ruiz i Ponseti vol que sigui per dos, no tenim cap inconvenient en transigir que sigui per dos; i si no es conformen amb dos i volen que posem tres, estem disposats també a transigir.

En fi; nosaltres estem disposats a què s'elimini el primer apartat, si aquest ha d'ésser un inconvenient per la votació del nostre vot particular.

El Sr. PRESIDENT: Es va a procedir a la votació d'aquest vot particular.

(En votació ordinària, és rebutjat el vot particular. Han votat per la seva acceptació, els senyors Diputats de les Minories Nacionalista d'Espanya, Lliga Catalana, Socialista i Radicals Autònoms.)

(Es dona lectura al següent vot particular:)

ne, del discurs que en altres circumstàncies més normals hauria pronunciat en discutir-se el Pressupost de l'any vinent. I contribuint també a donar aquestes facilitats, en un sol parlament exposaré tota la nostra opinió i en què fonamenta aquesta Minoria els vots particulars que acaba de presentar.

(Ocupa la presidència el senyor Casanovas.)

Comprenem nosaltres que donat el temps en què s'ha presentat a discussió aquest Projecte de Llei no queda altre remei al Parlament que anar a una pròrroga del Pressupost de l'any 1933.

El Govern, en aquest cas, com en altres casos semblants, posa al Parlament ja en una situació de fet consumat. Fet consumat fou la presentació del Projecte ajornant les eleccions municipals; fet consumat també és el presentar ara aquest Projecte quan és materialment impossible, encara que el Parlament per una votació de la Majoria acordés la confecció d'un nou Pressupost, tenir el temps suficient per a examinar degudament el Pressupost.

Així nosaltres en aquestes manifestacions que anem a fer no ens dirigirem — i crec que la Comissió no ho tindrà pas com a desconsideració — contra el dictamen que la majoria de la Comissió ha presentat, perquè ens fem càrrec de les raons lògiques que l'han impulsada a dictaminar en el sentit amb què ho ha fet, sinó que farem consideracions sobre el Pressupost actual i ens adreçarem principalment al Govern damunt del qual recau tota la responsabilitat del temps i del moment en què s'ha presentat el Projecte i sobre les conseqüències que té.

El Pressupost que es tracta de prorrogar és el d'aquest any i tots els senyors Diputats recordaran la illusió i les esperances amb què nosaltres, els darrers dies de desembre de l'any passat, confeccionàrem aquest Pressupost, ja que estàvem tots nosaltres en un grau major o menor esperançats amb què aviat vindrien els traspassos de serveis i vindria també la valorització dels serveis, i per tant, podria estructurar-se el primer Pressupost que mereixés el nom de Pressupost de la Catalunya autònoma. I l'honorable senyor Conseller Primer, que llavors ocupava el primer lloc dels escons dels Consellers, ja en el discurs de presentació del Pressupost, ens manifestava el següent: «Nosaltres, deia, no aprovarem un Pressupost que vagi durant tot l'any 1933, sense cap variació, ja que tots sabem que en el transcurs d'aquest any han de venir els traspassos de serveis a la Generalitat, que desitgem que siguin amb el major nombre possible.»

I era tan ferma la creença de què a l'any 1933 vindrien els traspassos de serveis i les valoritzacions, que inclús en l'art. 2.ª del projecte de Pressupost que es presentava llavors i que després fou Llei, ja es contenien unes modalitats per tal que a mesura que vinguessin els traspassos de serveis i amb ells els cabals necessaris per a posar-los en marxa s'anessin incrustant i addicionant a les línies generals del Pressupost que anàvem a votar.

Aquest optimisme que sentíem amb més o menys grau tots nosaltres, i que sentia amb grau extraordinari el Govern de llavors i la Majoria de la Cambra, està clar que excusava moltes defi-

ciències que revestia el Pressupost en aquells moments.

Excusava, naturalment, que el Pressupost fos amorfe, sense esperit, sense respondre a les necessitats de Catalunya ni a les esperances que teníem en el règim autonòmic. Ni tan sols responia a les propagandes i aspiracions dels homes de la Majoria que l'havien confeccionat.

Vèiem tots que havia de tenir un dèficit molt accentuat, creient-ho així, els homes d'aquesta Minoria que parlàrem l'any passat en discutir-se el Pressupost i àdhuc els homes de la Majoria, entre ells, el Conseller de Finances, senyor Pi i Sunyer.

Excusava que per arribar a l'anivellació del Pressupost es recorregués als mateixos procediments a què ha hagut de recórrer el Govern de la República en els dos darrers anys, o sigui anivellar les despeses i els ingressos de Pressupostos mitjançant l'emissió de deute. I per últim es comprenia també que s'havia de fer una emissió de deute per a satisfer totes aquestes despeses que no era possible fossin satisfetes amb els ingressos de caràcter ordinari, comprenent-se també que barrejant-se conceptes del Pressupost ordinari i de l'extraordinari, moltes despeses que tenien caràcter ordinari vinguessin ateses amb els cabals de l'emprèstit.

En els pressupostos que es presentaren i que va defensar el senyor Pi i Sunyer deia ell, en el seu discurs, que eren els Pressupostos de la màxima sinceritat, que eren uns Pressupostos completament honestos. Són les seves paraules: «D'un altre punt, i m'hi referiré després una altra vegada, parlava el senyor Vidal i Guardiola, és el que fa referència a la desnivellació possible, perquè els ingressos no arribessin a la xifra que els era assignada en els Pressupostos i de la manca d'elasticitat d'aquests ingressos. Sobre aquest punt he de dir al senyor Vidal i Guardiola que els càlculs dels ingressos estan fets completament d'una manera, si se'm permet la paraula, honesta.»

Nosaltres a aquesta qualificació vàrem oposar-hi la de Pressupostos de la illusió. I aquests Pressupostos els qualificàvem de la illusió per dues raons. Per una raó que no preveïem en realitat en aquells moments, i per una altra completament prevista i que la realitat s'ha encarregat de dir quina era la certitud nostra en fer aquella manifestació.

En dèiem Pressupostos de la illusió perquè després ha resultat que totes aquelles il·lusions que s'havien fet de què durant l'any 1933 vindrien els traspassos de serveis i els cabals necessaris per a fer front als mateixos, han estat unes il·lusions completament decebudes. I ens trobem en el moment actual — tot i havent-se traspassat molts serveis — en què no hi ha els cabals necessaris i estem en la mateixa situació de l'any 1932 quan discutíem en els darrers dies del mes de desembre el pressupost actual.

I darrerament en dèiem que el pressupost era de la illusió perquè preveïem que no estava nivellat. Eren uns Pressupostos en els quals si bé les despeses s'havien justificat totes elles, els ingressos estaven calculats amb un optimisme tan extraordinari que inclús prescindint dels mo-

ments de crisi perquè travessava la nostra Catalunya, prescindint d'aquest factor, eren uns ingressos calculats de tal manera que no arribava la realitat a les xifres que es consignaven en els Pressupostos.

Després de deu mesos de Pressupost, amb les dades que ens han estat facilitades corresponents als deu mesos primers del Pressupost d'enguany, nosaltres ja podem dir i afirmar ara que aquell Pressupost era una vertadera ficció. Era una vertadera ficció, i això ens ho demostren totes aquestes transferències de crèdit que heu hagut de portar d'uns capítols a altres capítols, perquè hi havia capítols que no estaven ben dotats. Era una vertadera il·lusió aquest dèficit extraordinari. Jo no vaig a discutir ara les xifres — fa pocs dies que el senyor Santaló i el senyor Vidal i Guardiola discutien sobre la xifra d'aquest dèficit —; jo no parlaré ni de vuit, ni de deu, ni de dotze milions; però referint-me àdhuc a paraules del senyor Santaló, es comprèn ja que el dèficit d'aquest any és un dèficit que agafa una certa importància. Em basten, per tant les paraules del senyor Santaló com a argument, en aquest moment, per a dir que el Pressupost aquest és un Pressupost completament desnivellat. I aquesta ficció que és el Pressupost d'enguany, ficció demostrada per aquestes transferències a què us heu vist obligats i aquest dèficit que indubtablement presentarà la seva liquidació, és el que vosaltres voleu prorrogar. Voleu prorrogar aquesta ficció, i això constitueix un perill extraordinari per a la construcció de les futures finances de la nostra Catalunya. Direu vosaltres: «Però és que fins que no ens trobem amb els traspassos de serveis completament realitzats i mentre no hagin vingut aquestes valoracions d'aquests serveis és impossible fer un Pressupost completament normal, un Pressupost atenent totes les necessitats de Catalunya i atenent els ingressos suficients per a resoldre les dificultats que això pugui presentar». Però jo us dic que vosaltres podíeu molt bé fer un Pressupost per als moments actuals, i no solament podíeu fer-lo, sinó que devíeu fer-lo. Podíeu fer-lo, i la prova és que el senyor Pi i Sunyer mateix, l'any passat, es trobava en una situació semblant gairebé igual, a la que us heu trobat vosaltres en el moment d'haver de fer un Pressupost, i hauria estat molt possible resoldre la dificultat exactament com la va resoldre ell en el Pressupost de l'any passat, mitjançant aquest art. 2.ª i aquest art. 4.ª, en virtut dels quals el Pressupost que presentava era solament com un esquema, com una carcassa dintre de la qual s'havien d'anar embotint tots aquests traspassos de serveis i tots els cabals que en vinguessin de l'Estat per a satisfer aquests serveis. I, després, crec que, no solament podíeu fer-ho, sinó que devíeu fer-ho. És evident el dèficit del Pressupost que obligava i fins invitava el Parlament de Catalunya a fer uns Pressupostos més sincers del que ho són en realitat en els moments actuals; era precis fer uns Pressupostos en els quals comencés el Parlament de Catalunya i comencés la Presidència de la Generalitat per consentir modificacions de les despeses assignades en aquests dos capítols, que vinguessin a demostrar el desig de tots nosaltres, del Parlament i de la Presidència de la Generalitat, de contribuir amb un esforç pecuniari a la nivellació o a la disminució, almenys, del dèficit que tenia el Pressupost de Catalunya. Era possible també ja su-

primir des del primer moment totes aquelles quantitats que vosaltres heu transferit d'uns capítols cap a altres; suprimir-les ja en el Pressupost nou, doncs que la realitat ha demostrat que eren necessàries, almenys necessàries en aquests moments preliminars de l'organització i de l'estructuració de Catalunya. Era precis, era possible, també, fer alguns estalvis en algunes institucions, que jo crec que el dia de demà seran molt útils a la nostra Catalunya, però que avui dia, per no tenir un pla complet d'actuació, les consignacions que hi figuren, o bé no seran gastades, o seran malgastades si s'arriben a convertir en despeses.

Aquest és el criteri d'aquesta Minoria sobre el que haurien hagut d'ésser els Pressupostos d'enguany, i, sobretot, nosaltres hem de cridar l'atenció sobre aquesta nova apel·lació al Deute, que marquen en aquesta pròrroga dels Pressupostos. Això ha de carregar una altra vegada els Pressupostos futurs de la Generalitat amb el producte dels interessos i de les amortitzacions dels nous emprèstits que aneu fent, i heu de tenir en compte que quan més s'acudeix a l'emprèstit, més difícil es troba el mercat el dia de demà, i aquest mercat és precis que tots el preparem amb gran cura, perquè arribarà un moment de fer-li apel·lacions d'importància si és que vertaderament volem que l'Autonomia de Catalunya doni al nostre poble totes aquelles facilitats de cultura, d'obres públiques, de sanitat, etc., que té dret a exigir, perquè han estat un dels motius de la seva aspiració suprema a l'autonomia. He dit. (*Molt bé! en la Minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. FARRERES I DURAN: El mateix cas que s'ha donat amb el vot particular anterior es dona en aquest d'ara presentat per la Minoria de Lliga Catalana, i el senyor Tallada ho ha reconegut en començar, quan sense necessitat d'apel·lar a la benevolència — perquè comprenem la raó que l'assistia de fer-ho — ha dit que es dirigia al Govern i no a la Comissió. Realment, els allegats que ha fet la V. S. són un anàlisi, podríem dir, de gestió governamental, que el senyor Conseller Primer és la persona més capacitada per recollir. Jo només vull fer constar aquí una coincidència entre la V. S. i el que té l'honor de dirigir-vos la paraula, en llegir la V. S., com he fet jo abans, unes paraules del senyor Pi i Sunyer dites l'any passat, que venien a demostrar que les realitats aquelles continuaven ara, i venia a ésser l'expressió d'aquesta sinceritat que jo he allegat en el començament i davant de la qual la V. S. ja ha reconegut la necessitat de la pròrroga. Per tant, nosaltres, no podem fer altra cosa que no admetre aquest vot particular contra el qual haurem de votar, si la V. S. no prefereix retirar-lo abans. Jo m'assec i prego a la V. S. que no ho prengui com a desatenció el que no m'allargui més, perquè davant de la indicació que ha fet de què la V. S. es dirigia al Govern, jo no he de recollir les seves paraules ni entaular un diàleg al qual crec que no tinc dret a intervenir-hi.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Senyors Diputats: Hem convingut que el conjunt de vots particulars que estan sotmesos a la discussió de la Cami-

bra serien defensats plegats. El nostre, el que ha començat a defensar el meu amic i company senyor Tallada, comprèn totes les propostes que aquesta Minoria havia de fer per a millorar, al seu entendre, el Projecte de pròrroga per tres mesos del Pressupost. Si aquesta discussió en la Comissió s'hagués portat, no solament amb l'amabilitat que nosaltres reconeixem i de la qual en donem les gràcies, sinó amb més calma, entre el vot particular que ha defensat abans el senyor Casanelles i el nostre s'hauria vist que hi ha molts punts de contacte, i que, si no hi ha més, és perquè no hem tingut temps d'endinsar-nos en l'anàlisi de tots els aspectes del Projecte de pròrroga del Pressupost. Algunes de les observacions del vot particular que ha estat rebutjat per la Cambra, però amb el vot favorable de totes les Minories; està repetit en el nostre; quant a les altres, a les quals ara vaig a referir-me molt breument, tinc l'absolut convenciment que, no ja aquesta Minoria, sinó, si s'hagués pogut discutir amb calma, la Majoria també s'hauria posat al nostre costat; jo vull brevíssimament fer un esforç per veure si almenys en alguna d'aquestes, al meu entendre, indiscutibles millores que es poden fàcilment introduir en el dictamen, podem arribar aquí, en sessió pública, a aquest acord, que entenc jo que seria beneficiós per al mateix dictamen.

El nostre vot particular està inspirat tot ell en el desig de collaboració; no és un vot particular d'obstrucció, de dificultat, sinó que dóna solucions. La primera de les solucions ha estat ja defensada pel senyor Casanelles. S'han fet durant l'any transferències. Vol dir que hi havia partides que el Govern ha reconegut que sobraven. Si sobraven, no s'han de tornar a portar a l'any que ve, sinó que s'han de declarar economia definitiva en el Pressupost. És la nostra primera proposta. Això ha estat ja defensat aquí en la Cambra i res més no hi ha de dir.

Nosaltres afegim a aquesta proposta, una segona: la de què no es prorroguin les consignacions del Pressupost Extraordinari. Jo voldria demanar al senyor Conseller Primer i Conseller de Finances que pensés si no val la pena d'acceptar les nostres suggestions. Perquè l'altre dia, senyor Conseller de Finances, nosaltres varem discutir, en una interpellació sobre la qüestió de les finances de Catalunya, la situació d'aquestes i la situació del Govern, amb caràcter general. Ara ens trobem enfront d'un dictamen que es refereix a un aspecte concret d'aquest problema de les finances; i jo, sense que la V. S. en contradiu — i la V. S. no ho podia fer perquè jo em referia a dades oficials que m'havien estat subministrades per la Intervenció —, jo vaig dir que d'una consignació de dotze milions i mig de pessetes que hi ha en el Pressupost Extraordinari, escassament se n'havien gastat quatre, perquè el total de la diferència dels quinze milions de l'emprèstit que s'havia fet efectiu, havia vingut absorvida per pagar despeses extraordinàries endarrerides i per atendre les necessitats de Tresoreria amb les despeses ordinàries de l'any 1933. I si en tot un any, de quinze milions només se n'han pogut comprometre quatre, tots convindrem en què la situació i l'equilibri del pressupost de Catalunya és inestable en aquest període transitori,

que la Comissió ha dit ben clar que considera transitori, i que més voldríem nosaltres que fos transitori, que s'arribi de debò a la construcció d'unes finances sòlides, que en aquest període no es consideri autoritzat el Govern per a comprometre una sola pesseta de la columna de despeses extraordinàries. Heus ací la segona de les nostres propostes; en realitat, jo crec que el Govern, amb una mica de bona voluntat, pot acostar-se al nostre punt de vista, perquè encara que no l'acceptés la Majoria del Parlament, els mitjans efectius de què disposarà el Govern durant aquest primer trimestre, seran tan limitats que no podrà contraure compromisos, a no ésser que segueixi aquella política que jo entenc tan poc recomanable i que jo suposo que el senyor Conseller Primer no voldrà que aquesta sigui la seva política definitiva, d'embolica que fa fort i compromet, que ja vindrà un altre dia, amb el mateix Parlament o un altre Parlament, aquest Govern o un altre govern, qui serqui d'on han de sortir els diners per a pagar aquests compromisos.

Nosaltres creiem que no és seriós, que no és democràtic, que un Parlament permeti que s'estableixin unes diferències tan considerables entre les autoritzacions de despeses i l'efectivitat dels mitjans per a obtenir-les, per això creiem que ha de suprimir-se en aquest primer trimestre transitori tota autorització per a comprometre noves despeses extraordinàries, i a més de les raons que he alludit, per un altre raó: perquè hi han moltes despeses extraordinàries d'aquest any que no estan pagades, i, per tant, ja pot donar-se el Govern per satisfet si en aquest trimestre es posa al dia, que jo crec que no s'hi posarà, perquè el ròssec és molt superior a aquestes xifres demostrades pels estats repartits per la Intervenció.

Després, nosaltres fèiem una sèrie de propostes concretes. Em referiré sobretot a una que jo voldria que el senyor Conseller Primer i la Comissió la meditessin. També s'hi ha referit el senyor Casanelles, i, per tant, no ha d'augmentar-la, perquè estic perfectament d'acord amb ell. I és que vol l'etzar que amb aquest primer trimestre de l'any no coincideixin dates d'amortització, i es compta com una economia. Si és això una confessió, senyors de la Comissió, de què això anirà a augmentar el dèficit, al menys en l'import d'aquestes pessetes, perquè les haurem despès per altres coses i la totalitat de la partida d'amortització l'haurem de fer efectiva el dia de demà. No m'estenc, perquè ja s'han exposat els arguments i després perquè el senyor Conseller de Finances hauria de dir que tenim raó i s'hauria de substituir en els nous pressupostos aquesta partida per alguna altra que representés una economia efectiva, però no una trampa de comptabilitat tan efectiva com aquesta, de prescindir d'unes despeses que se sap que en el primer trimestre no representen un sol cèntim, però que en la totalitat de l'any representen fins al darrer cèntim la quantitat que està consignada en el pressupost.

I ara he de justificar els extrems quart i cinquè del nostre vot particular. En quant a l'extrem quart, es refereix a una literatura molt especial que en tots aquells tractadistes a què ha alludit el nostre amic

senyor Farreres i Duran, jo no l'havia trobada mai, però que és una descoberta de les VV. SS.; aquella literatura que consisteix en cobrir unes deficiències d'entrades per mitjà d'autoritzacions, d'autoritzacions, d'autoritzacions. Nosaltres, quan discutíem el Pressupost per l'any 1933, vàrem ésser sorpresos per la petició del Govern de què l'autoritzéssim per a presentar projectes; jo no sabia que constitucionalment això fos necessari. Ens va demanar que l'autoritzéssim i el Parlament, generós i confiat, li va donar autoritzacions que no han valgut absolutament per res, perquè no n'hi ha prou en què el Parlament les doni, sinó que es necessita que el Govern ho hagi estudiat i tinguin cap i peus i es puguin fer caminar i representin entrades efectives, i això és l'únic que nosaltres en l'any 1933 no hem vist en lloc. I ara ens tornem a trobar amb el mateix: el Govern té l'absolut convenciment, de què el Pressupost està desnivellat; no tornarem a entrar en el debat de l'altra dia, però, com deia el senyor Tallada, tan trist és que el dèficit sigui de 8 milions com de 10 o de 12; divideixis per quartes parts i ens anirem a un mínim de 2 i mig a 3 milions de pessetes en un trimestre, i això per un Pressupost petit, migrat, pessimament dotat com el de Catalunya, és exagerat. El Govern ho sap i, perquè ho sap, vol, sinó corregir-lo, almenys demanar al Parlament una autorització per corregir-lo. I ve una altra vegada un article que nosaltres en la Comissió quasibé crec que ja hem arribat a l'acord que s'havia almenys de redactar de nou, que és el que es refereix a autoritzar el Govern per presentar un Projecte de Llei reformant l'impost de cèdules personals, de la mateixa manera que autoritzem al Govern per a variar la reglamentació d'alguns dels altres ingressos de la Generalitat de Catalunya, i nosaltres substituïm tota aquesta literatura per una cosa més concreta, amb un mandat del Parlament de Catalunya, al Govern, perquè en un termini brevíssim que nosaltres fixem, no hem de regatejar la data, vol dir un termini brevíssim, el Govern presenti al Parlament un Projecte de Llei on, tenint en compte la situació de la riquesa de Catalunya; on, tenint en compte quins són els ingressos ordinaris de què avui disposa Catalunya; on, tenint en compte les exigències de la justícia social i tenint en compte això de què cada dia se'n parla menys — i és ben trist per a tots que tan poc se'n pugui parlar —, del resultat efectiu del traspàs de serveis, vingui el Govern amb un Projecte articulat de reforma tributària si creu el Govern, i faig i em figuro que tots els meus companys fan les mateixes reserves respecte de què sigui una reforma tributària i de gravació de tributs en el moment actual de Catalunya, l'única solució que calgui per a resoldre el problema de les nostres finances; però si el Govern creu que una part de dèficit s'ha de resoldre amb una reforma tributària, vingui aquí un Projecte on es puguin discutir les bases, les tarifes, l'objecte d'imposició, etc. Ara vaig a demostrar-ho amb un exemple; nosaltres ens oposedem a l'extrem tercer del dictamen pel que he dit, i ens oposedem a l'extrem quart també pel que he dit i per les raons que encara he d'afegir, perquè així com en el tercer, d'una manera indubitable es diu que es demana al Parlament que autoritzi al Govern per a presentar un Projecte de Llei i el Parlament, en definitiva, pot contestar: «molt bé, que el presenti, ja el veurem quan vingui»;

en canvi, l'art. 4.^t del dictamen no ens diu el mateix; allà es vol prescindir fins a cert punt, senyors Diputats, de la col·laboració del Parlament, i es vol per un procediment indirecte anar donant més consistència i anar augmentant la recaudació dels tributs que nodreixen avui el Pressupost de Catalunya, i com que aquests tributs no són de caràcter general, que podríem discutir-los en quant a la tècnica, però des del moment en què són tributs generals no podran tenir l'odiositat de tributs que gravin determinades formes de riquesa, nosaltres creiem que no es pot acceptar aquest procediment subreptici per anar a l'augment de certes formes de recaptació, i parlaré, per exemple, d'un arbitri que sembla que no té cap importància, com és l'arbitri d'aigües minerals. Jo crec que no és aquest el moment, i suposo que el senyor Conseller de Finances i la Comissió estaran d'acord amb mi, i tota la Cambra també, de discutir la política tributària general de Catalunya, entre altres raons perquè el Govern no ens ha formulat una ponència, però és un fet que nosaltres hem heretat d'una de les antigues Diputacions, si no m'equívoco, de la de Girona, un arbitri sobre aigües minerals. Ara bé; aquest arbitri, com a ingrès de Catalunya té un sentit tècnic i social molt distint del que podria tenir quan era ingrès d'una Diputació, i nosaltres el conservem, i això, jo no sé si està bé o malament — em guardo el judici fins al dia en què vingui una proposta global sobre les noves finances de Catalunya —, però el que evidentment està mal és que es vagi retocant aquest arbitri i buscant en els retocs una major elasticitat en la recaptació, perquè si no fos que es busqués aquesta major elasticitat, ja ens ha dit la Comissió, almenys ho he sentit d'una manera clara, el Govern no vindria aquí a proposar-nos aquests retocs. I en quant es ve a retocar aquell petit antic ingrès de la Diputació de Girona, es plantegen, senyors Diputats, problemes tributaris gravíssims i ens exposem nosaltres a donar al món civilitzat un exemple que jo m'atreviria a dir que fóra únic, i agrairé al Govern que em rectifiqui si m'equívoco. Impostos sobre determinats articles de consum, per exemple, les aigües minerals, n'hi han a tot areu del món; fóra molt difícil trobar un país en què aquesta classe d'impost no s'apliqui i que no s'apliqui a molts articles; però a tots ells, sense una sola excepció, quan s'aplica aquest impost s'aplica simultàniament a l'article quan es produeix dintre del país i quan ve de fora, perquè d'altra manera no es tractaria d'un dret fiscal — que estem ara en els impostos de consum — sinó que es tractaria d'un dret de duanes, i drets de duanes, nosaltres aquí no n'hem de posar. Però, i aquesta és l'especialitat sobre la qual jo volia cridar l'atenció, com he dit ja a la Comissió, nosaltres inventem, senyor Conseller de Finances, una solució tècnica nova per a la tributació, i és el protegir els articles produïts a fora contra els articles produïts aquí. Si em diu el senyor Conseller de Finances que és lliure-canvista, jo el respectaré molt perquè és una teoria que té fondes arrels científiques i sobre la qual es pot dissenyar el Conseller de Finances que és lliure-canvista, ni antic ni modern, i n'hi han de molt interessants, he trobat que el lliure-canvisme consisteix en dir que a la producció de casa, fort i llenya, forces tributs; però a la producció de fora, aquesta que vingui sense tributs.

Francament, això jo ho considero tant enorme, que el Govern tenia l'obligació d'haver-s'hi fixat i d'haver-se decidit a cercar una solució i que no es portés d'aquesta manera, sobretot quan s'inicia sensiblement en forma d'una sèrie de retocs sobre la reglamentació primitiva que tenia aquest impost a la Diputació de Girona, que, com dic, era una cosa completament diferent d'ara.

De manera que nosaltres si es tractés, senyor Conseller de Finances i senyors Diputats, de discutir com dic, la política tributària a Catalunya, formariem una proposta; però com que no es tracta d'això, sinó que es tracta d'una pròrroga dels Pressupostos, ens ha semblat més senzill sumar-nos a les propostes del senyor Casanelles, afegint-ne unes quantes respecte a estalvis, i dir que tot allò que afecta a ingressos nous quedi ajornat per a un estudi seriós i sistemàtic de conjunt.

Finalment, per a no molestar més la Cambra, encara he de justificar l'extrem cinquè. L'extrem cinquè és una demostració del que jo volia dir, senyor Farreres i Duran, quan he interromput la V. S. en dir-nos que aquest dictamen representava una pròrroga pura i simple del Pressupost. Jo li he dit que pura, no; i la raó és la següent. No és una pròrroga pura, senyor Farreres i Duran, perquè és molt impura, i una de les principals impureses que té aquesta pròrroga, és la següent: que el dèficit — i això diverses de les partides d'aquest mateix dictamen ho demostren — és una cosa que porta en si el germen d'un constant creixement. Tingueu un Pressupost com el de Catalunya un any amb dèficit, el que sigui, senyor Conseller de Finances, per uns quants milions, i l'any que ve, si no ha passat res, el dèficit ha crescut, almenys els interessos de l'any passat. I, per consegüent, senyor Farreres i Duran, ens trobem amb què si el Govern volia fer una pròrroga pura, deixant al Parlament per a l'any 1934 l'absoluta llibertat per a fer un Pressupost de Catalunya que mereixi el nom de tal, havia d'anar a cercar economies efectives, almenys per l'import en què la partida de servei del deute creix automàticament. I nosaltres això no ho veiem enlloc, i a l'objecte de donar al Parlament una ocasió d'expressar el seu criteri sobre aquest punt, fem una proposta que es justifica ella sola. El Govern demana en el seu Projecte de Llei, i la Comissió, amable, excessivament amable, ho accepta, demana 3.750.000 pessetes — anem una altra vegada a aquelles redaccions confusionàries que tantes vegades aquesta Minoria ha hagut de criticar durant tot l'any — i diu: «S'aplicaran en primer terme a satisfer les despeses que s'efectuïn durant la pròrroga del vigent Pressupost i de conformitat amb les previsions del mateix que corresponguin a cabals extraordinaris, i amb el marge que resulti — que no n'hi ha, senyors Diputats — per a facilitar el funcionament de la Tresoreria de la Generalitat durant l'exercici prorrogat». I jo dic — al senyor Farreres i Duran li agrada usar unes paraules un xic retombants que a mi em semblen fora de lloc en una discussió del Pressupost i sobretot d'una discussió d'una pròrroga de Pressupost, que hem quedat que no era pura — s'ha parlat dels nostres deures de lleialtat; ha dit el senyor Farreres i Duran que el Pressupost era sincer, la paraula sinceritat l'he sentida diverses vegades aquesta tarda...

El Sr. FARRERES I DURAN: Que la nostra posició era sincera, he dit.

El Sr. VENTOSA I CALVELL: La posició és dolenta.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Doncs jo li dic al senyor Farreres i Duran que aquest art. 5.^è, si no altres, aquest article sol, és la demostració de l'absoluta insinceritat amb què s'ha redactat tot el Projecte sense tenir en compte la situació veritable de les finances a Catalunya. Raons? Es demanen 3.750.000 pessetes, i es demanen per a dues coses: per a les despeses extraordinàries i per a les deficiències de Tresoreria. Doncs bé, cada un d'aquests dos conceptes, senyors Diputats, fa més de 3.750.000 pessetes en un trimestre. (*En dir aquesta xifra, el senyor Vidal i Guardiola parla de mils de milions en lloc de milions únicament, i això dona lloc a la següent interrupció del senyor Cerezo.*)

El Sr. CEREZO: Deixi-ho per quan sigui a Madrid això de parlar de mils de milions! (*Rialles.*)

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: No perquè hi hagin menys zeros deixa d'ésser menys efectiu el desequilibri.

Nosaltres tenim en un any 12.500.000 pessetes de consignació en l'extraordinari que hi figuren aquí. Tenim, senyors Diputats, 7 milions, gairebé 8, segons les notes d'intervenció, de despeses extraordinàries, consignades en l'any 1933, que encara estan vives, i si jo no m'equivoco, 12 — deixem els escatxos —, i 8, fan 20. La quarta part d'això és evidentment superior a 3.750.000 pessetes. I d'altra banda el desnivell de Tresoreria ordinari hem vist nosaltres que s'acostava, jo he afirmat, que passava de 12 milions de pessetes; però el desnivell de Tresoreria creix automàticament, es veu com a poc a poc es van endarrerint els pagaments de comptes de Tresoreria de la Generalitat i estan cada dia més inflats, sobretot els comptes a curt termini, i aquest desnivell probablement arribarà en un trimestre, al mínim, a 3 milions i quart o a 3 milions i mig. De manera que jo pregunto al senyor Farreres i Duran, ¿on està la sinceritat en redactar aquest paràgraf en una forma en la qual es diu que s'autoritza al Govern a emetre 3.750.000 pessetes per a atendre les despeses extraordinàries i per atendre les deficiències de Tresoreria, quan qualsevol d'aquests dos conceptes ha d'absorbir ja la totalitat o alguna cosa més?

(*Entra l'honorable senyor Conseller d'Agricultura i Economia.*)

I nosaltres, conformes i consegüents amb el criteri que hem observat abans, de què si era efectivament una cosa transitòria la discussió d'aquesta pròrroga perquè el Govern volia tot seguit fer un projecte de Pressupost, que s'havia d'estar estalviant fins al darrer centim, a l'objecte que els que fan el Pressupost definitiu trobin la tasca més planera, nosaltres creiem que en aquests tres mesos no s'han de comprometre despeses extraordinàries i que, per consegüent, tot el que pot fer la Cambra avui és donar al Govern un petit marge, que nosaltres xifrem en 750.000 pessetes. És clar que és arbitrari, però és aproximadament el mínim que pot necessitar el Govern per les seves necessitats de Tresoreria, si són certes les xifres que ens dona el Govern i, naturalment això ell no ho pot discutir — nosaltres sí, però el Govern no — i, per tant, nosaltres complim

amb el nostre deure donant 750,000 pessetes d'autorització per fer front a les necessitats de Tresoreria.

I res més, senyors Diputats. El senyor Farreres ha alludit en el seu discurs als deures que tenia la Comissió de Finances, d'ajudar al Govern. Jo, considerant que totes les allusions a altres Cambres poden fàcilment ésser, per impertinents, ridícules, i conscient d'aquest perill, em permetré recordar al senyor Farreres i Duran que precisament en molts dels antics, dels més arrelats, dels més prestigiosos Parlaments d'Europa, la Comissió de Finances és una veritable institució, en el sentit de què més enllà de la disciplina del partit moltes vegades es considera obligada a defensar el criteri sa d'un equilibri pressupostari. I jo hauria volgut, senyor Farreres i Duran, que a part de l'amabilitat en la discussió ràpida de les nostres propostes, per part de la V. S. i de tots els vostres companys, hi haguéssim trobat disciplina si no destorbava, però per damunt de la disciplina quan destorba, la consciència que la posició de la Comissió de Finances en un Parlament és única, perquè a través d'ella es poden evitar els més greus mals; però si dóna masses facilitats, serà sempre la responsable de totes aquestes disbauxes que es van acumulant i que estan construint aquesta enorme paret que no sabran pas com saltar aquells que — ja no sabem quins seran o quan es posaran a treballar — han de construir aquell primer Pressupost de la Catalunya autònoma, en el qual el senyor Farreres sembla que ja no hi somnia, però que per a la resta dels catalans encara continua essent una illusió.

El Sr. CONSELLER de Finances: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Finances.

El Sr. CONSELLER de Finances: Senyors Diputats: La discussió d'aquest projecte de pròrroga de Pressupost té, en primer terme, o ha tingut, la virtut de posar de relleu l'afany comú a totes les representacions d'aquesta Cambra. Jo recullo aquesta manifestació precisament pel que té de patriòtica; és la manifestació d'una voluntat expressa de què podrem, en un termini breu, arribar a constituir un Pressupost prou ampli, perfectament nivellat, estudiat fins al més petit detall, que permeti tothora satisfer les necessitats de la Catalunya autònoma. Aquesta voluntat, expressada avui aquí, vaig tenir l'honor d'expressar-la ja, com a portantveu precisament del Govern de la Generalitat, amb motiu de la interpellació iniciada pel senyor Vidal i Guardiola fa pocs dies. Jo reitero altra vegada, avui, aquesta voluntat del Govern de Catalunya, que sé perfectament que és compartida per tota la Majoria, però vull dir una altra vegada com la realitat, aquest any, en aquests moments, ha imposat exactament el mateix que al Govern que hi havia l'any passat en fer el Pressupost vigent del 1933.

El Govern actual no havia pensat de cap manera en presentar una fórmula de pròrroga de Pressupost; volia, desitjava i entenia convenient venir a la Cambra, al Parlament, amb un nou Pressupost. Precisament per això va circular totes les ordres que va creure convenient als diferents Departaments de la Generalitat i a les Comissaries per a acoblar totes les dades en relació

a la marxa del Pressupost vigent i en relació a les modificacions que poguessin interessar, per arribar a aquesta nivellació que desitja tothom, i a la satisfacció de les obligacions, cada vegada més nombroses, de Catalunya.

Però hi havia un fet que pesava en la consciència del Govern actual, com pesava en la de l'anterior, i aquest fet era, naturalment, la situació, podríem dir-ne tràgica, en què es trobava Catalunya en ordre a la possibilitat de nous ingressos, i al fet ineludible, el fet absolutament ineludible per nosaltres, catalans que volem la llibertat de Catalunya, catalans enamorats de la nostra autonomia, que no podem desatendre en cap manera les necessitats, cada dia un xic més grans, que ens imposa la realització de l'autonomia de Catalunya. Aquesta era la realitat que planava en la consciència d'aquest Govern, i aquesta ha estat la realitat que ha inspirat — aquesta i una altra que diré tot seguit — aquesta decisió, o la presentació d'aquesta pròrroga de Pressupost.

Vaig a dir quina ha estat l'altra. En molts aspectes, ho sap el senyor Vidal i Guardiola, ho sap el senyor Ruiz i Ponseti, ho sap el senyor Tallada i ho sap el senyor Casanelles, el que es refereix a ingressos del Pressupost de la Generalitat està en immediata relació i dependència amb el Pressupost de l'Estat, i respecte d'aquest Pressupost de l'Estat nosaltres sabem així mateix que s'anava a prorrogar per un termini igual, i que nosaltres no teníem més remei, en allò que del de Madrid en depèn d'una manera directa, que ajustar-nos-hi. Per tant, nosaltres ens trobem amb una realitat de fora que limita les nostres possibilitats i a la qual haurem també d'atenir-nos; això és evident.

Ens trobem, doncs, en una situació idèntica a la dels començaments de l'any 1933, quan es discutí el Pressupost vigent. Una situació econòmica determinada, unes perspectives polítiques que ens permetien mantenir la illusió de comptar amb uns cabals que dissortadament no han pogut venir en el transcurs de l'any; un afany de realitzar tan intensament i tan extensament com fos possible l'Estatut de Catalunya; i, en acabar l'any, en el mes de desembre, en arribar el moment precís, per imperatiu de l'Estatut Interior de Catalunya havien de presentar-se uns nous Pressupostos, o una fórmula de pròrroga de Pressupostos, la realitat és gairebé idèntica a la de l'any passat, i com que l'any passat en el moment de votar el Pressupost vigent la Cambra es manifestà en la forma que comentàrem l'altre dia, el Govern creu que el més respectuós — queicòm s'ha dit aquí precisament — el més respectuós, el més normal que podia fer-se en ordre a Pressupostos, essent idèntica, o aproximadament igual la realitat a principis del 1933 que en aquests moments, era continuar prorrogant el Pressupost pel mínim de temps que assenyalava precisament la Constitució, per un trimestre. I per això, sense gairebé cap modificació, el Projecte de pròrroga ve en aquests termes. No hi ha modificacions essencials. Ara comentarem tot seguit, a propòsit precisament d'algunes manifestacions fetes pels senyors Casanelles, Ruiz i Ponseti, Tallada i Vidal i Guardiola, la significació que tenen aquestes transferències

d'algun altre apartat, em sembla que és en l'article 4.º i 5.º.

L'any passat es varen considerar necessaris tals ingressos i tals despeses i tal distribució; i si hi hagués alguna diferència, avui fóra, i en això ve precisament l'augment que a alguns els estranya, i sobre els quals han insistit gairebé tots, i és que mentre gairebé tots tenen com aspiració, amb la qual també combrego jo, d'anar a reduir les despeses, sembla que s'obliden de què en molts aspectes és precis augmentar aquestes despeses si no volem desentendre'ns de les obligacions que comporta la realització de l'Estatut.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Però sense inflació.

El Sr. CONSELLER de Finances: Senyor Vidal i Guardiola, en les despeses no hi pot haver inflació.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA: Les despeses no cobertes són inflació.

El Sr. CONSELLER de Finances: Del desig de reducció, no en parlem; i nosaltres procurem traduir amb fets aquest desig. I difícilment es podria donar una actuació de major austeritat de la que ha tingut precisament el Govern en el desenvolupament del Pressupost del 1933; i l'austeritat arriba fins a l'extrem de què en alguns aspectes, quelcom ha indicat el President de la Comissió i a les seves manifestacions s'ha sumat després el senyor Casanelles al Govern no se li amaga que realment és una situació quelcom angoixosa, haver de viure en una ciutat com Barcelona, en relació a les retribucions que perceben pel seu treball alguns funcionaris de la Generalitat; i encara que en ordre a aquesta remuneració, nosaltres no ens hem adreçat en el sentit de cap prec, tenim la completa seguretat, la seguretat absoluta, que aquests funcionaris es donen compte del conjunt de necessitats i de la limitació de les possibilitats actuals, i aquests funcionaris assisteixen, resisteixen, com resisteixen altres que tenen categoria i posició diferent a Catalunya, precisament per permetre que es vagi realitzant amb el mínim de compromisos i amb el mínim de contrarietats aquesta nova vida de les llibertats de Catalunya.

S'ha dit aquí, d'una manera especial, s'ha volgut assenyalar i s'ha remarcat per alguns, considerant-ho com una nota, com un exemple de mala administració, el desequilibri, diríem, que hi ha entre la consignació en Pressupostos, en el Pressupost d'ingrés i en el Pressupost de despeses, i especialment en el que afecta a la recaptació. Aquesta és una nota que ha remarcat especialment el senyor Casanelles; i nosaltres li hem de dir que la recaptació no tradueix una mala administració, perquè l'exemple de les cèdules que s'ha citat no es pot dir que sigui d'aquest any, ni tampoc de l'anterior, sinó de tots els anteriors, en forma que ve a constituir una tradició lamentable a la nostra terra, el fet de què els impostos de cèdules comencin a cobrar-se excessivament tard. (El senyor Conseller fa signes negatius.) I per aquest motiu, per aquesta tradició, viciosa, les quantitats ingressades fins ara presenten un desnivell extraordinari en relació a les pressupostades. Però reconeixent-ho així el Govern de la Generalitat, per aquest any ha posat cura en prendre les mesures convenients i nosaltres creiem que aquestes mesures donaran un bon resultat, perquè en lloc de començar-se a cobrar aquest impost en els mesos de setembre, octubre o novembre,

començarà a cobrar-se en els mesos de maig o abril. I si així es fa, el senyor Casanelles no podrà assenyalar, en el successiu, com a exemple de mala administració un fet que respon a una tradició a la nostra terra, en el qual han incorregut el mateix la Mancomunitat que les Diputacions.

I anem ara a examinar breument el significat dels articles d'aquesta forma de pròrroga de Pressupostos, senzilla, traduint gairebé fidelment el que obliga el contingut del Pressupost de l'any anterior, votat per aquesta Cambra, fins al punt de què aquesta fórmula podria constar d'un article únic que digués: «Es prorroga el Pressupost de l'any passat amb el 25 per 100 corresponent».

Hi ha, però, alguna modificació, i són les modificacions gairebé, el més interessants, sobretot aquelles a què s'ha referit d'una manera insistent el senyor Vidal i Guardiola i em sembla que també el senyor Tallada, i aquestes modificacions són conseqüència en part d'unes manifestacions fetes en aquest mateix Saló amb ocasió de la interpellació plantejada pel senyor Vidal i Guardiola. Ens referim al que disposa o demana l'article 4.º del Projecte de pròrroga, per autoritzar el senyor Conseller de Finances, no per imposar cap tribut nou, ni assenyalar cap impost nou, sinó perquè en vista del resultat que hagi donat la recaptació d'alguns impostos, impostos que en discutir-se l'any passat el senyor Conseller de Finances ja va expressar les seves reserves en quant fa referència a la possibilitat de què s'haguessin de modificar, i que no estableixen un nou tipus equivalent, com demanava precisament un representant de la Minoria Socialista l'any passat, que deia que ho feia per esperar veure quin resultat donaria, considerant això un determinat impost en un període d'assaig, i l'assaig no ha donat el resultat que esperava el Conseller de Finances. Ens referim especialment, ja en tornarem a parlar, al rendiment de l'impost sobre aprofitaments hidràulics que el Govern anterior ho havia calculat en un milió de pessetes, i no arriba ni de lluny al 50 per 100 d'aquest càlcul, estan en la consciència de tots que aquesta riquesa pot donar i ha de donar un rendiment molt superior, sense perjudicar absolutament, en el més mínim, aquestes explotacions industrials, perquè al contrari del que semblava apuntar el senyor Vidal i Guardiola, la preocupació d'aquest Govern no és la d'afectar, la d'atemoritzar, podríem dir, les explotacions industrials, sinó que, al contrari, tota la vida política d'aquest Govern s'inspira en fer tot el que pugui per a fomentar totes les fonts de riquesa del nostre poble de Catalunya.

¿Quines particularitats té, doncs, aquest Projecte a part de l'article 1.º que gairebé podria ésser únic? Hi ha l'article 2.º Les transferències ben clares, ben determinades que s'assenyalen per dues funcions absolutament indispensables, encara que per motius diferents, una la referent al primer apartat, que té per objecte incrementar la partida 1034, amb 250,000 ptes. per a facilitar la realització de la tasca encomanada a l'Institut de l'Atur Forçós. Jo he de manifestar a la Cambra que per aquest Govern i per aquesta Majoria la creació i la vida d'aquest Institut contra l'Atur Forçós, és un dels compromisos més grans, major-

ment quan s'han vist ja els resultats que dona l'obra d'aquest Institut, suavitzant considerablement els problemes en molts llocs, que en molts llocs del món han pres tot sovint un caràcter tràgic i en altres llocs un caràcter almenys extraordinàriament dramàtic i, tot i essent el nostre poble imminentment industrial, ha estat un dels llocs on aquests problemes han tingut una manifestació més suau. L'Institut contra l'Atur Forçós, no solament creiem nosaltres que ha realitzat una obra important, sinó que tenim plena confiança de què augmenti de dia en dia i contribueixi extraordinàriament a mantenir d'una manera digna, la pau en el nostre poble.

Hi ha altra extrem, en relació al qual jo sento els dos qualificatius que ha mierescut, per un costat pel senyor Vidal i Guardiola i per altra pel senyor Casanelles, qualificatius que m'han estranyat tant, que per això els he anotat, però que no crec que siguin ben aplicats, ni pel sentit ni per la redacció. D'«engany» ho qualificava el senyor Casanelles; de «trampa» el senyor Vidal i Guardiola.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Pot triar la V. S. (*Rialles*.)

El Sr. CONSELLER de Finances : Ens referim a aquest apartat segon d'aquest article 2.ª Es tracta, ho saben tots els senyors Diputats, de transferir una quantitat per a abonar el que correspon a compromisos de la Generalitat disposant precisament de quantitats que durant el primer trimestre d'aquest any no es necessiten, i en canvi nosaltres som tan optimistes com l'any passat, més optimistes que l'any passat, per la senzilla raó de què una part de l'obra que s'havia de fer conjuntament amb la valorització ja està feta. ¿Com és que ha callat la V. S. el referent al traspàs d'obres públiques, essent així que dies enrera ens deia que mentre no vingués aquest traspàs els altres no significaven res?

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Demano per parlar.

El Sr. VENTOSA I CALVELL : Promourem debats que avui no teníem ganes de promoure.

El Sr. CONSELLER de Finances : Comprendrà la V. S. que no és aquesta la meua intenció. Però el fet és que així com quan discutíem el Pressupost de l'any anterior, havia d'iniciar-se gairebé tota l'obra de traspàs de serveis, avui, essent tot el plausible que es vulgui o tot el censurable que es vulgui, el fet és que — realitzant una tasca extraordinària — ja tenim traspassats un nombre considerable de serveis. Ens manca l'altre, la valorització.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Res, un detall!

El Sr. CONSELLER de Finances : No en va, per aquest detall, ha treballat amb tota la fermesa aquest Govern i han treballat els anteriors.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Sense èxit, que se sàpiga.

El Sr. CONSELLER de Finances : Això de sense èxit no és absolut, i no deixa d'ésser un èxit l'haver aclarit moltes posicions que indubtablement ha de facilitar la tasca que resta a fer per a arribar a aquesta valorització que permetrà

anar a la redacció i a la presentació en aquesta Cambra d'aquell Pressupost ideal, d'aquell Pressupost que la V. S. en deia ideal i que indubtablement constitueix l'aspiració de tota la Cambra.

A l'hora d'aquest Pressupost, que indubtablement vindrà a principis d'any, serà quan amb l'anàlisi total de cada una de les partides de cada un dels capítols d'aquest mateix Pressupost, es trobarà indubtablement la manera de satisfer les necessitats que exigeix el compliment de les obligacions contretes per la Generalitat. No els en càpiga cap dubte al senyor Vidal i Guardiola i al senyor Tallada, que són els que em sembla que han fet referència a això.

Anem a l'art. 3.ª, comentat també extraordinàriament. L'art. 3.ª es redueix a demanar autorització per a presentar al Parlament abans de començar el període voluntari de recaptació de l'impost de cèdules personals, un projecte de reforma de l'impost. No s'ha demanat l'establiment de cap impost nou, sinó que és una repetició del de l'any anterior.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Irútil com l'anterior.

El Sr. CONSELLER de Finances : Això li semblarà a la V. S., i m'estranya que digui això quan, almenys la necessitat d'anar a un nou estudi i d'anar a revisar aquest impost, no interessa solament al Govern, sinó que és una de les poques coses que comparteix un gran correligionari de les VV. SS., i no solament pel que fa referència a Catalunya, sinó fins i tot per fora d'ella, constituint una aspiració de molts anys, sinó recordo malament, del senyor Francesc Cambó.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Dintre d'una reforma tributària orgànica.

El Sr. CONSELLER de Finances : Jo no dic pas que sigui inorgànica. De manera que ja podrà veure la V. S. de quin tamany serà la raó que no crec que hi hagi cap sector a la Cambra que no senti la necessitat de revisar-lo.

I anem a l'art. 4.ª ¿Quin interès hi ha per part d'alguns senyors Diputats d'aquesta Cambra en dir que es va a modificar gairebé tot l'ordre fiscal?

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : S'ha de modificar.

El Sr. CONSELLER de Finances : Però en les observacions fetes a l'art. 4.ª sembla com si es tractés d'un atemptat a alguns interessos de Catalunya, i, en canvi, no es tracta de res nou. Són tot impostos establerts i es tracta d'una petita modificació que aconsella l'experiència del desenvolupament del Pressupost de l'any 1933 i el que aconsella aquesta experiència, si algun qualificatiu se li hagués de donar, hauria d'ésser el de timidesa, que neix només del respecte que mereix el Parlament del Pressupost vigent.

Abans de parlar concretament de la modificació de determinats impostos, de l'autorització per a determinats impostos, n'hi ha una de caràcter general, que és aquesta que diu que sigui autoritzat el Conseller de Finances perquè, en substitució de les ordenances anexas al Pressupost per al 1933, procedeixi a la publicació d'un Reglament d'exaccions.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Portant-lo al Parlament.

El Sr. CONSELLER de Finances : No hi ha cap dificultat.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Es el que demanem.

El Sr. CONSELLER de Finances : Per això que m'ha estranyat que es censurés, m'ha semblat una exigència de la situació política en què està Catalunya gràcies a l'Estatut ; i gràcies a l'Estatut, Catalunya té una categoria política que li permet pensar a base d'ordenances i anar a un Reglament com el que se sollicita aquí. De manera que es tracta d'una consideració d'ordre més aviat moral que no ha de produir cap perjudici i en canvi ha de facilitar tota l'obra relacionada amb els impostos.

Pel demés, adaptant els ingressos a les normes de l'Estatut pel què fa referència al segell de la Generalitat, no ha d'estranyar tampoc per quant ho ha fet l'Estat, l'Ajuntament de Barcelona i s'ha fet gairebé a tot arreu. Es demana simplement autorització per a arribar a un augment màxim del 50 per 100 respecte de les tarifes del susdit segell, substituint l'any natural per l'industrial per tal de fixar la base de l'arbitri d'aprofitaments hidràulics i establint la recaptació del d'aigües minerals mitjançant la forma assenyalada en aquest article.

L'anunci s'havia fet en el sentit de què era solament com a període d'assaig, sense que posés cap objecció a les manifestacions que va fer el senyor Comorera en discutir-se el Pressupost de l'any passat. Vist el poc rendiment d'aquest impost, jo crec que és molt natural que s'intenti precisament la modificació en el sentit que aquí es proposa.

Respecte de les aigües minerals, no hi ha cap augment. He atès molt les consideracions de la V. S. i es tracta senzillament d'aplicar un procediment diferent mantenint l'impost per veure si aquest procediment té en benefici de la Generalitat de Catalunya un major rendiment.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Llavors, s'augmenta.

El Sr. CONSELLER PRIMER : No ; el què es tracta amb aquest nou procediment és de veure si s'evita el possible frau, que és el que permet sospitar la poca recaptació que hi ha hagut.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : I augmentar el marge de les aigües de fora.

El Sr. CONSELLER PRIMER : M'estranya aquesta consideració que fa la V. S., perquè sap bé que mentre les aigües de fora paguen els drets corresponents en passar les duanes, les d'aquí, per a vendre's i arribar al consumidor, no necessiten passar per les duanes.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Perdoni, m'he expressat malament i ho lamento. En dir de fora volia referir-me a les de fora de Catalunya, però dintre d'Espanya.

El Sr. CONSELLER de Finances : Aquesta és una altra consideració, però és que la V. S. s'havia referit a les aigües de fora.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : No, de fora de Catalunya. Em permet un exemple? Les de Rubinat i Carabafia, per exemple.

El Sr. BRU : Tenen les despeses de transport.

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Algun dia li recordaré aquesta interrupció, senyor Bru.

El Sr. CONSELLER de Finances : No es modi-

fica, en essència, res, sinó el que exigeix un projecte, i encara d'una manera tímida i, torno a repetir, que amb motiu de l'experiència obtinguda en el curs del Pressupost del present any.

Darrerament hi ha la part referent a l'autorització per a una ampliació de crèdit exactament en la proporció del 25 per 100, que és la part que correspon al primer trimestre. En el vot particular dels senyors Vidal i Guardiola i Tallada, també es parla precisament d'una quantitat que per l'any 1933 s'ha cregut necessària per a fer front a les necessitats, una quantitat de 15 milions de pessetes. Quina raó hi ha de què per l'any 1934 no es pensi en què hi hagi les mateixes necessitats del 1933?

El Sr. VIDAL I GUARDIOLA : Ja li he dit.

El Sr. CONSELLER de Finances : Jo l'he entès perfectament bé. Es tracta d'aplicar estrictament, seguint l'ordre que assenyalava el camí del Pressupost votat per aquest Parlament a les despeses de caràcter extraordinari, per a les obligacions que també assenyalava en el primer semestre de l'any 1934. Jo crec que algunes de les consideracions que han fet les VV. SS., cada una de les VV. SS., és possible que tinguin el seu moment oportuníssim, que sigui convenient discutir-les amb molta més amplitud tot seguit que comptem amb la possibilitat d'anar a formar aquest ampli Pressupost, aquest Pressupost ideal, i no crec que sigui gaire llarg. Aquest Govern no ha pogut venir aquí amb aquest projecte de Pressupost. Ja vaig dir el per què, fa pocs dies, i ho repeteixo una altra vegada a la Cambra ; és a dir, això és contra la seva voluntat, i sigui el Govern que sigui el que s'assegui en aquest banc, tindrà els mitjans d'estudi perquè en un termini breu pugui portar aquest projecte de Pressupost total a la Cambra amb el temps necessari per a discutir-lo detalladament, i jo crec que hi cabrien totes les consideracions i totes les manifestacions que ha fet la V. S. Aquesta norma, aquestes manifestacions que m'han permès fer algunes de les observacions de les VV. SS., fan que, naturalment, jo em sumi a la indicació de la presidència de la Comissió creient que no poden acceptar-se els vots particulars formulats per les Vostres Senyories.

El Sr. CASANELLES : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Casanelles.

El Sr. CASANELLES : Breus paraules per a contestar les manifestacions del senyor Conseller de Finances. El senyor Conseller de Finances ens ha parlat de la seva bona voluntat, de la bona voluntat del Govern i de l'esperit que ells tenien de portar aquí un Pressupost perquè aquesta Cambra pogués discutir-lo i aprovar-lo. Però, malgrat la seva bona voluntat i els seus bons desigs, hem vist que el Govern no ha portat aquest Pressupost i donava com a argument el que el Govern de la Generalitat no pot moure's lliurement ni pot fer nous ingressos, sinó que han d'estar supeditats els nous impostos i tributs a les atribucions que li marca el Govern de l'Estat.

El Sr. CONSELLER de Finances : Naturalment, però té l'aportació dels Ajuntaments.

El Sr. CASANELLES : L'aportació dels Ajuntaments, és l'única.

El Sr. CONSELLER de Finances : Es la més important del Pressupost.

El Sr. CASANELLES : Però la V. S. ja ho sap;

perquè, naturalment, ho ha fet, que no és una bona administració del Govern de la Generalitat, sinó que és que la Hisenda s'ho reserva abans i és el mateix Govern, el mateix Estat, que ho lliura a la Generalitat; per tant, ja no és un cas de bona administració de la Generalitat, sinó de bona administració de la Hisenda que ho lliura al Govern de la Generalitat. Però jo em referia als nous impostos que no pot imposar, com hauria volgut el Govern, per tal de nivellar el Pressupost, ja que es troba en dificultats per a fer-ho; no pot posar nous impostos perquè està contra les normes que estableix aquest impost, que li són imposades pel mateix Estatut Interior i que només pot fer el Govern de la Generalitat. Ja estem d'acord amb uns impostos determinats, ¿però aquests impostos es poden modificar i reformar? Han de tenir elasticitat, de manera que el que hagi donat menys sigui possible el dia de demà que amb aquestes modificacions i amb aquestes transformacions doni més, i aquests impostos es poden modificar amb nous ingressos que permetin nivellar aquest Pressupost, que és un dels arguments que s'havien presentat al Govern de la Generalitat i que haurien permès anar a aquesta nivellació.

Una de les altres demandes que hem reiterat i exposat aquí diferents vegades és la d'economies, economies que nosaltres hem demanat per mitjà d'un vot particular, d'igual manera com ho ha demanat la Minoria de Lliga Catalana, i que en la votació han estat rebutjats, i no comprenem nosaltres per quines causes el Govern de la Generalitat no ha volgut acceptar aquestes economies que assenyalen un camí d'austeritat. Si les hagués aprovades, nosaltres ja estaríem en aquest camí.

No podem voler pas, encara que es faci el gran Pressupost de la Catalunya autònoma, perquè, naturalment, per a fer aquest Pressupost han de venir les valoritzacions dels serveis, però sí que hem de dir que es podia fer un Pressupost immediatament, i aquest creiem que es podia fer immediatament amb grans economies a fi i efecte de que quan vingui el gran Pressupost ja estiguin minvades totes aquestes dificultats; si no, ens trobarem que el dia de demà se'ns dirà que ja tenim diners per a totes aquelles despeses, i en aquell moment ja no podran ésser llimades aquelles despeses. Si en aquets moments que es poden fer les economies no es fan, passarà, com jo em temo i no em canso de repetir, que els nous ingressos superiors que ens puguin donar per mitjà d'aquesta valorització, no serveixin més que per a cobrir aquestes despeses i no per a fer totes aquelles obres que el Govern hagi de realitzar, obres de cultura, d'assistència, obres de treball i obres de sanitat. A més, s'ha manifestat també que una de les causes que no havien permès la presentació del Pressupost era que el Govern de l'Estat Central tampoc no l'havia presentat i que aquests dos Pressupostos tenen una estreta relació l'un amb l'altre. Veritat que tenen alguna relació, però em sembla que la situació política dels uns i dels altres és completament distinta.

El Sr. CONSELLER de Finances: Es clar.

El Sr. CASANELLES: S'ha dit que s'estava ara en la mateixa situació que l'any passat. Jo no ho crec, senyor Conseller Primer; jo no ho crec així. Crec que és diferent en el sentit de què l'any passat es tractava d'un Govern nou

que no havia pogut treballar, que no tenia cap experiència, que no podia haver fet el pressupost d'unificació dels antics pressupostos, però ara, es tracta d'un Govern veritat que ha succeït una sèrie de Governos, que són els mateixos perquè s'han fet responsables els uns dels altres, que té i porta la tasca feta i realitzada, ja que són governs del mateix partit i signifiquen, repeteixo, una continuació. Es tracta d'un Govern que podia haver treballat durant deu o onze mesos, i durant aquest temps podia haver vist les deficiències, podia haver trobat els mitjans per a llimar-les i presentar aquest Pressupost, que no seria el gran Pressupost, però que seria un pressupost que aminoraria la situació crítica.

Hi ha a més la qüestió dels traspassos, perquè deia el senyor Conseller de Finances que no ens havia de preocupar, i que hi havia unes despeses que s'havien de fer més grans en mèrits dels traspassos, i que aquestes despeses, per tant, eren necessàries. Jo dic que aquestes despeses són poques, perquè són pocs els traspasos que han estat valoritzats i sobre els quals nosaltres podem actuar lliurement. Amb això hi estem d'acord, però aquestes no són pas totes aquelles despeses de funcionaris, sinó que són totes aquelles despeses inútils que no justifiquen que no s'hagi fet aquesta revisió de personal que nosaltres demanàvem.

S'han d'augmentar les despeses que calguin perquè aquests traspassos puguin ésser una efectivitat, hi estem d'acord; però les innecessàries, decididament, cal suprimir-les, i anar a aquest Pressupost que nosaltres en dèiem d'austeritat, i que és el que convé a Catalunya.

Ha dit també el senyor Conseller Primer, quan li parlava de la mala administració — potser la paraula era una mica forta i potser n'hi hauria hagut prou dient desorganització, i així serà més suau — en quan a la recaptació d'ingressos, que hi havia els impostos dels Municipis. Però a més hi ha altres impostos, el de les cèdules, per exemple, que ja s'ha dit que ha estat molt inferior; i això ho confessa, però no ho justifica, malgrat tot, el Govern de la Generalitat, però jo voldria, no obstant ésser una habitud cobrar sempre malament l'impost de cèdules, jo voldria justificar aquest impost, però, i els altres impostos? ¿Com és que aquest any, en el mes d'octubre, nosaltres ens trobem que hi ha vint-i-cinc milions de pessetes recaptades, només, quan se'n han de recaptar en tot l'any cinquanta-tres milions? Nosaltres creiem — i ja s'han fet aquí manifestacions repetides en aquest aspecte — que el dèficit ascendirà a més de vint milions de pessetes, i l'any passat era molt inferior a aquesta suma. Per això nosaltres parlàvem de mala administració del Govern de la Generalitat i criticàvem la recaptació d'impostos i de partides importants que nosaltres creiem que havia d'haver recaptat d'una manera o altre el Govern de la Generalitat.

En quant als impostos, si alguna cosa haurien de trobar ben feta en la pròrroga de Pressupostos, és referir-me a una cosa que encara que no n'hagi parlat n'han parlat els altres companys que m'han seguit en l'ús de la paraula i s'hi ha referit el senyor Conseller Primer, que és l'impost que pesa

sobre les forces hidràuliques, del qual he de culpar el Govern de la Generalitat de no haver-lo modificat abans; perquè en lloc de cobrar 300,000 pessetes, hauríem pogut arribar al milió de pessetes que crec que podrà assolir-se l'any que ve quan hagi vingut aquesta modificació. I en quant a les transferències, allò que he dit d'engany, perdóni si la paraula ha estat una mica forta, no volia donar-li aquest sentit ni cap altre que pogués molestar al senyor Conseller de Finances, però no hi ha cap dubte que no responen a la realitat, i com que no hi responen m'hi he hagut de referir. I res més, sinó desitjar que aquesta pròrroga del Pressupost del Govern de la Generalitat sigui el més curt possible i que en lloc de tardar un any pugui realitzar-se en el pròxim trimestre.

El Sr. TALLADA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Tallada.

El Sr. TALLADA: Breus paraules de cortesia a la contestació del senyor Conseller de Finances, justificant aquesta brevetat el desig que sent tota la Cambra que s'acabi la discussió d'aquest assumpte. Després de tot el manifestat i de les paraules del senyor President de la Comissió i de les que ha pronunciat el senyor Conseller, hem de manifestar que no ha canviat el nostre criteri i que nosaltres continuem creient que si l'any passat estant pròxim el traspàs de serveis es va poder fer un Pressupost complet també es podia fer aquest any en què el traspàs de serveis està més pròxim de realitzar-se en la seva totalitat. El senyor Conseller de Finances està molt esperançat, ho he vist per les seves paraules, que bastarà una pròrroga d'un sol trimestre perquè ja puguin anar-se a estructurar uns nous Pressupostos. Jo he de dir-li que no comparteixo aquesta esperança i que crec que transcorregut el primer trimestre de pròrroga haurem d'anar a una segona pròrroga i que si llavors volguéssim fer els Pressupostos després dels tres primers mesos sense haver realitzat totes aquestes esperances, quedaria ben demostrat que aquest nou Pressupost s'hauria pogut realitzar en el moment actual.

El senyor Conseller de Finances s'ha referit a la modificació en l'organització d'alguns tributs. Nosaltres comprenem que sigui precis modificar-los, que facin rendir a aquests tributs el que s'havia pressupostat, segurament en uns estudis de la matèria; però els nostres recels neixen de què aquestes deficiències en la recaptació d'alguns d'aquests tributs que s'han notat aquest any no és vulguin remeiar per un procediment que és molt còmode i que han seguit molts dels Ministres d'Hisenda, no solament d'Espanya, sinó en altres països: es crea un tribut, se li suposa una determinada recaptació en virtut de l'estudi de les possibilitats d'aquell tribut i després la realitat ens diu que els resultats són molt inferiors als pressupostats, i llavors l'únic que es fa és augmentar les quotes i les persones que vertaderament han volgut complir, les que han pagat la quota, es veuen augmentada llur tributació, carregada llur tributació amb benefici dels que no han satisfet aquests impostos. Per exemple, l'impost sobre

els aprofitaments hidràulics, quan es va pressupostar una determinada quantitat, el milió de 900,000 pessetes, em sembla, era una quantitat que es devia pressupostar en virtut de la quantitat de cavalls hidràulics que s'aprofiten. A Catalunya hi ha estadístiques fetes amb bastanta aproximació, a part de les estadístiques de caràcter oficial, recordo les estadístiques fetes pel Foment del Treball Nacional. Doncs bé, en virtut d'això si l'oficina recaptadora hagués actuat amb tota la intensitat i perfecció amb què hauria d'actuar crec que s'hauria arribat a una recaptació molt semblant a la prevista o és que les bases del Pressupost estaven completament equivocades. No ha succeït així; s'ha recaptat molt menys i la nostra temença és que continuant sense pagar molts dels salts que haurien de tributar, es carregui aquelles persones precisament que hagin satisfet puntualment les seves quotes. Celebro els optimismes que ha demostrat tenir el senyor Conseller de Finances i els celebro perquè crec que solament amb optimisme és com es fan les grans obres, però temo molt que la realitat ens permeti manifestar que els resultats del Pressupost d'enguany no s'adiguin amb tots aquests optimismes del senyor Conseller de Finances i llavors sí que li he de dir que hi han optimismes que poden ésser perillosos per l'esdevenidor d'un poble.

(En votació ordinària és rebutjat el vot particular de la Minoria de Lliga Catalana. Han votat a favor els senyors Diputats de l'esmentada Minoria.)

(Seguidament, també en votació ordinària són aprovats els arts. 1.º, 2.º, 3.º, 4.º i 5.º amb el vot a favor de la Majoria i en contra dels senyors Diputats de les Minories de Lliga Catalana i Nacionalista Republicana d'Esquerra.)

El Sr. PRESIDENT: Va a procedir-se a la votació definitiva. Votació ordinària. Essent evident que hi ha el quòrum reglamentari, s'aprova definitivament aquesta Llei, amb el vot en contra de la Minoria de Lliga Catalana i Nacionalista Republicana d'Esquerra.

(El text d'aquesta Llei es publica en forma d'anex número i junt amb el present número del DIARI DE SESSIONS.)

Discussió del dictamen de la Comissió de Finances sobre el Projecte de Llei referent a la pròrroga pel primer trimestre de l'any 1934 dels actuals Pressupostos corresponents a l'exercici del 1933 de l'Ajuntament de Barcelona

El Sr. PRESIDENT: En el dictamen no hi ha cap vot particular ni cap esmena, però havia demanat la paraula la Minoria de Lliga Catalana per demanar uns aclariments. Té la paraula el senyor Vallès i Pujals.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Una observació només vull fer a propòsit d'aquest dictamen. La justificació de la presentació d'aquest Projecte

de Llei que va fer el Govern, segons es va manifestar aquí, era deguda a la situació anòmala en què es troba l'Ajuntament de Barcelona, que privat de moltes de les seves facultats en virtut d'una Llei que vàrem votar, en aquest Parlament, no es troba en la possibilitat de fer un Pressupost per l'any que ve, i per tant això exigeix una autorització declarant la pròrroga del seu pressupost per un trimestre de l'any que ve.

A mi em va suggerir aquest assumpte el dubte de si es trobaven en la mateixa situació en què es troba l'Ajuntament de Barcelona, les Comissions Gestores nomenades en molts Municipis de Catalunya, perquè varen ésser nomenades també amb una limitació de les seves atribucions. He mirat la Llei en virtut de la qual es va ordenar la creació d'aquestes Comissions Gestores i el meu dubte s'ha convertit en una certesa. Crec jo que és indispensable que en aquests Ajuntaments que tenen Comissions Gestores es faci el mateix que es fa a l'Ajuntament de Barcelona, perquè crec que estan privats de la facultat de fer el Pressupost. En la Llei que vàrem votar el 25 de març d'aquest any, hi ha l'article 5.º que diu: «No podran ésser presos per la Comissió Gestora els acords que per la legislació municipal vigent exigeixin un quòrum ni els que representin obligacions que no estiguin previstes en els pressupostos vigents.»

Naturalment que quan vàrem votar aquesta Llei no hi havia la previsió de què arribés aquest moment perquè dèiem que les Comissions gestores durarien només que tres mesos, i essent a primers de maig, no podien durar més que fins a l'agost; però com s'ha anat prorrogant de període en període, avui resulta, que passarem al cap de l'any i les Comissions gestores continuaran encara fins que amb les noves eleccions vinguin els nous Ajuntaments d'aquests pobles. Tant per aquesta raó, perquè crec que no estan autoritzades aquestes Comissions gestores per a fer un Pressupost, com perquè crec que no l'haurien de fer, que no està bé que els Ajuntaments que vindran, fills del sufragi popular, es trobessin amb un Pressupost fet per una Comissió gestora governativa, sense autorització per a fer-lo, per aquestes raons crec jo que s'hauria d'afegir a aquest Projecte de Llei que aquesta mateixa pròrroga que es fa per tres mesos per a l'Ajuntament de Barcelona es faci per a tots aquells pobles que tenen Comissió gestora.

El Sr. FARRERES I DURAN: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. FARRERES I DURAN: Evidentment, que ahir vaig tenir l'honor de parlar amb el senyor Vallès i Pujals i altres membres de la seva Minoria sobre aquest extrem, i consultada aquesta Llei de 15 de març, la qual establia les Comissions gestores, també ens vàrem donar compte a la Comissió de què calia decidir el que havien de fer aquestes Comissions gestores. Era criteri nostre formular un vot particular que es deu estar imprimint, però que no caldrà, jo crec, perquè podria arribar-se a l'acord, de conformitat amb el criteri expressat, que també comparteix aquesta Comissió, de fer extensiu el dictamen a les Comissions gestores, només purament i

exclusiva que per a la pròrroga trimestral necessària del Pressupost vigent actual.

Per tant, si li sembla bé a la V. S., es podria redactar aquest dictamen afegint-hi que es fa extensiva aquesta autorització a les Comissions gestores per a la pròrroga del Pressupost, el temps hàbil necessari que aquí s'indica.

El Sr. VALLÈS I PUJALS: Perfectament. D'acord i moltes gràcies per haver acceptat la Comissió aquesta suggerència.

(En votació ordinària s'aproven els arts. 1.º i 2.º de què consta el dictamen, d'acord amb l'esmena presentada i tal com es publiquen en el text de la Llei que, en forma d'anex, núm. 2, acompanya aquest DIARI DE SESSIONS.)

El Sr. PRESIDENT: Va a procedir-se a la votació definitiva de la Llei. Abastant el vot favorable el quòrum de 41 vots, necessari per a l'aprovació, és a dir, la majoria absoluta, calculada sobre el nombre de Diputats en possessió del càrrec, que és de vuitanta-un, queda definitivament aprovat aquest Projecte de Llei.

Discussió del dictamen de la Comissió especial sobre un Projecte de Llei prorrogant la vigència de la Llei del 26 de juny proppassat, per a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO: Només per a explicar la necessitat d'aquesta pròrroga per quatre mesos, tal com ve en el dictamen, degut a què no estarà la Llei de Contractes de Conreu absolutament acabada el 31 de desembre.

El Sr. PRESIDENT: Tenia demanada la paraula el senyor Abadal, per a fer alguns aclariments.

El Sr. ABADAL: Res més que per a fer unes curtes manifestacions. És natural que així com nosaltres ens vàrem oposar a la Llei sobre els Conflictes dels Contractes de Conreu, quan es va presentar la primera vegada, com que sostenim el mateix criteri que aleshores teníem respecte d'això, nosaltres estem en contra d'aquesta pròrroga de la mateixa manera que estàvem en contra de la Llei. Per consegüent, nosaltres votarem en contra d'aquesta pròrroga com vàrem votar en contra del Projecte de Llei quan es va presentar en el seu dia i es va convertir després en Llei.

El Sr. PRESIDENT: No hi ha cap esmena ni cap vot particular. Article únic. S'aprova? Resta aprovat amb els vots en contra de la Minoria de Lliga Catalana.

Votació definitiva d'aquest Projecte. Abastant el vot favorable el quòrum de quaranta-un vots, necessari per l'aprovació, és a dir, la majoria absoluta calculada sobre el nombre de Diputats en possessió del càrrec, que és de vuitanta-un, queda definitivament aprovat aquest Projecte de Llei.

(La Llei aprovada es publica en forma d'anex número 3, al present número del DIARI DE SESSIONS.)

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimarts

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la discussió del Dictamen de la Comissió Especial sobre el Projecte de Llei de Contractes de Conreu.
3. Continuació de la discussió del Dictamen de la Comissió de Justícia i Dret sobre el Projecte de Llei creant el Tribunal de Cassació de Catalunya.
4. Continuació de la discussió dels títols VII

a XII del Dictamen de la Comissió Especial sobre el Projecte de Llei Municipal de Catalunya.

5. Discussió del Dictamen de la Comissió de Finances sobre el Projecte de Llei relatiu a la concessió de pensions als hereus de Pere Martí Róssell i Vilar i Rafael Campalans i Puig.

6. Discussió del Dictamen de la Comissió d'Economia sobre el Projecte de Llei de Bases de la Cooperació.

7. Discussió del Dictamen de la Comissió de Sanitat sobre el Projecte de Llei d'aigües mineralo-medicinals i d'aigües pures de règim.

(S'aixeca la sessió a les vuit menys cinc minuts de la vetlla.)

PARLAMENT DE CATALUNYA

L L E I

de pròrroga del Pressupost del 1933, pel primer trimestre del 1934

Article 1.er Es prorrogat per al primer trimestre del 1934 el Pressupost del 1933, amb un total d'ingressos i despeses del 25 per 100 de l'import d'aquest, tal com fou votat, a saber:

	C A B A L S	
	Ordinaris	Extraordinaris
Ingressos	13.330,472'48	3.104,237'50
Despeses	13.330,472'48	3.104,237'50

Les partides, articles i capítols, queden fixades per al primer trimestre del 1934, en quantia exacta al 25 per 100 de les votades per al 1933, exceptuat d'allò que es disposa en l'article següent:

Article 2.^{on} Per a fer factible l'adaptació de la pròrroga a les necessitats del primer trimestre esmentat, s'autoritzen des d'ara les transferències següents:

La partida 1034 s'entendrà incrementada fins a 250,000 pessetes, en compliment d'allò que disposa la Llei de creació de l'Institut de l'Atur forçós essent compensat l'augment d'import 175,000 pessetes amb la baixa de 125,000 pessetes de la partida 1003 i la de 50,000 pessetes de la partida 1075; partides que es refereixen totes a cabals extraordinaris.

L'import de la quarta part de les partides números del 1232 al 1251, compreses en el capítol XI «Obligacions d'Emprèstits i altres operacions de crèdit», article 2.^{on}, «Serveis d'Interessos i Amortització dels Emprèstits en circulació», d'import en conjunt pessetes 392,250, el qual resulta innecessari per al dit trimestre, incrementarà en pessetes 50,000 la partida 1275 del propi capítol; en 34,375, la partida 1226 «Per a satisfer interessos dels ròssecs dels Comptes de Tresoreria amb la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis»; en pessetes 12,000 la partida 1230, «Per a satisfer interessos del Compte de Tresoreria amb la Caixa d'Estalvis de la Generalitat», i en 295,875 pessetes, la partida 1231 «Per a noves operacions que calgui realitzar.

Article 3.er S'autoritza el Conseller de Finances per a presentar al Parlament, abans de començar el

període voluntari de recaptació de l'impost de cèdules personals i amb anticipació mínima de vint-i-un dies, un Projecte de reforma de l'impost.

Article 4.er Es autoritzat el Conseller de Finances perquè, en substitució de les Ordenances anexas al Pressupost per al 1933, procedeixi a la publicació d'un Reglament d'exaccions, regulant llur cobrament i adaptant-lo en el que segons la naturalesa de cada ingrés sigui possible a les normes de l'Estatut de Recaptació del 1929, modificant les tarifes del segell de la Generalitat amb un augment màxim del 50 per 100 respecte a les vigents; substituint l'any natural per l'industrial per a fixar la base de l'arbitri d'aprofitaments hidràulics; i establint la recaptació del d'aigües minerals, mitjançant segells fixats en els envasos o concerts amb els contribuents i fixant la seva quantia, de conformitat amb la següent escala:

Cabuda de l'envàs	Pessetes
Fins a mig litre.	0'025 (Per envàs)
De més de mig litre a cinc litres.	0'05 (Per litre o fracció)
De cinc a deu litres.	0'25 (Per envàs)
Més de deu litres.	0'40 (Per envàs)

Article 5.er Es autoritzat el Consell Executiu per a ampliar l'emissió d'obligacions de Tresoreria de la Generalitat, aprovada per Llei del 22 de març del 1933, en la quantitat total de 3.750,000 pessetes, representades per 7,500 títols de 500 pessetes cada un.

Les esmentades Obligacions hauran d'emetre's en les mateixes condicions previstes en l'art. 2.^{on} de la Llei esmentada.

El producte de l'ampliació de l'emissió d'Obligacions de Tresoreria, s'aplicarà en primer terme a satisfer les despeses que s'efectuïn durant la pròrroga del vigent Pressupost i de conformitat amb les previsions del mateix i corresponguin a cabals extraordinaris, i en el marge que resulti a facilitar el funcionament de la Tresoreria de la Generalitat durant l'exercici prorrogat.

Palau del Parlament, 15 de desembre del 1933.

PARLAMENT DE CATALUNYA

L L E I

referent a la pròrroga per al primer trimestre del 1934, dels Pressupostos corresponents a l'exercici del 1933 de l'Ajuntament de Barcelona i dels Ajuntaments regits per Comissió Gestora

Article 1.º Es declaren prorrogats per al primer trimestre de l'any 1934 els actuals Pressupostos corresponents a l'exercici del 1933 de l'Ajuntament de Barcelona i els dels Ajuntaments regits per Comissió gestora; entenent-se autoritzats pel termini de l'esmentada pròrroga la quarta part dels ingressos i despeses corresponents a la totalitat del 1933.

Article 2.º La pròrroga dels Pressupostos que s'acorda, en virtut de la present Llei, s'entendrà com un avenç de la pròrroga o nou Pressupost que pugui votar el nou Ajuntament de Barcelona

i els Ajuntaments regits per Comissió gestora per a l'any 1934, i, en conseqüència, els ingressos que es realitzin o les despeses que es satisfacin durant el primer trimestre del 1934 es consideraran inherents als nous Pressupostos que es votin o a la pròrroga que s'acordi per a la resta de l'exercici, i en la seva quantia consumiran crèdits dels que respectivament i per a cada servei es consignin en els propis nous Pressupostos o a la pròrroga dels vigents, per a la totalitat de l'exercici del 1934.

Palau del Parlament, 15 de desembre del 1933.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PARLAMENT DE CATALUNYA

L L E I

prorrogant la vigència de la Llei del 26 de juny del 1933 per a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu

Article únic. Es prorroga la vigència de la Llei de 26 de juny del 1933, per a la solució dels conflictes derivats dels contractes de conreu, fins a la promulgació de la nova Llei de contractes de

conreu, mentre que aquesta estigui promulgada abans del 30 d'abril del 1934.

Palau del Parlament, 15 de desembre del 1933.

